

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

FAKULTA TOMÁŠE BATEJ VE ZLÍNĚ

FILozOFICKÁ FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ

Institut mezinárodních studií Brno

Přístup k péči o mladé lidi

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Lenka Pipová

Vypracoval:

Petr Kadlec, DiS.

Brno 2010

PDF Complete

*Your complimentary use period has ended.
Thank you for using PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Prohlášení

Prohláuji, že jsem bakalářskou práci na téma ŠP stounská péče a mladí lidé zpracoval samostatně a použil jen literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této bakalářské práce.

Elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné.

V Brně dne 15. 4. 2010

í í í í í í í í í í í í í í .

Petr Kadlec, DiS.

*Your complimentary
use period has ended.
Thank you for using
PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to
Unlimited Pages and Expanded Features](#)

Pod kování

Děkuji paní Mgr. Lence Pipové za velmi ušlechtilou metodickou pomoc, kterou mi poskytla při zpracování mé bakalářské práce.

Petr Kadlec, DiS.

ÚVOD	8
TEORETICKÁ ČÁST	10
1. Náhradní rodinná péče a její typy	10
1. 1. Osvojení (adopce)	10
1. 2. Pěstounská péče	11
1.2.1. SOS dětské vesničky	11
1. 3. Porušenství	13
1. 4. Opatrovnictví	13
2. Pěstounská péče	14
2. 1. Vznik pěstounské péče	14
2. 2. Osobnost pěstouna	14
2. 2. 1. Práva a povinnosti pěstoun	14
2. 2. 2. Výběr budoucích pěstoun	15
2. 2. 3. Příprava budoucích pěstoun	15
2. 3. Děti v pěstounské péči	19
2. 3. 1. Odkud mohou pocházet opuštěné děti do pěstounské péče	19
2. 4. Vznik nové pěstounské rodiny	19
2. 5. Funkce pěstounské rodiny	20
2. 5. 1. Podmínky pěstounské rodiny pro výchovu dětí	21
2. 6. Nové soužití	22
2. 6. 1. Ztráta známého prostředí	22
2. 6. 2. Každé dítě hledá svůj povod, potřebuje znát své kořeny	22
2. 7. Dávky pěstounské péče	23
2. 8. Zánik pěstounské péče	25
2. 9. Právní úprava pěstounské péče	25
3. Hodnoty mladých lidí po ukončení pěstounské péče	26
3. 1. Hodnota bydlení	26
3. 2. Hodnota vzdělání	26
3. 3. Hodnota hospodárnosti	27
3. 4. Hodnota zodpovědnosti	27

ch dovedností	27
ce	27
3. 7. Hodnota p átelství a vzájemné pomoci mezi p áteli	27
3. 8. Hodnota volného ásu	28
3. 9. Hodnota kulturní	28
3. 10. Hodnota slu nosti a úcty ke starým lidem	28
PRAKTICKÁ ÁST	29
4. Metodologická ást	29
4. 1. Cíl práce a výzkumná otázka	29
4. 2. Typ výzkumu	29
4. 3. Cílová populace, výbě r a velikost vzorku	30
4. 4. Vymezení metody výzkumu	30
4. 4. 1. Nástroj a technika sb ru dat	30
4. 4. 2. Základní témata rozhovoru	31
4. 5. Vlastní výzkum	32
5. Analytická ást	33
5. 1. P ípad . 1	33
5. 2. P ípad . 2	41
5. 3. P ípad . 3	49
ZÁV R	59
RESUMÉ	62
ANOTACE	63
SEZNAM POUÍTÉ LITERATURY	65

Za základní jednotku naší společnosti je považována rodina. Je to sociální skupina, která má rozhodující vliv na utváření bezprostředních vztahů jedince a společnosti a podílí se na zaleovení člověka do života společnosti. Pedevidím ve vztahu k dítěti, k jeho rozvoji a socializaci má rodina rozhodující a nezastupitelnou úlohu.

Pro dítě je nejlepší, když vyrůstá ve vlastní rodině u vlastních rodičů. Rodiče pro dítě zajišťují lásku, bezpečí, jistotu a dostatečnou péči, aby mohl být zajištěn jejich dalším vývojem během života.

Ne všichni rodiče jsou však schopni nebo ochotni převzít povinnosti spojené s výchovou dítěte. V dětských, diagnostických a kojeneckých ústavech se v současné době nachází více jak několik desítek tisíc dětí. Jedná se o děti, které z vlastních rodin musely odejít, a to především z důvodu váfnného zanedbávání, opuštění, nezájmu nebo i týrání.

Jen u některých dětí mají možnost, že najdou novou rodinu, například adoptivní. Dalším možností, aby dítě vyrůstalo v nové rodině je pěstounská péče. Vše ale jednou končí.

Rozhodl jsem se vnovat pozornost pěstounské péči a mladým lidem. K tématu mé bakalářské práce mne v rámci studia inspirovala přednáška o náhradní rodinné péči. Problematika dalšího života mladých lidí po odchodu z pěstounské péče mne velice zaujala a začal jsem se o ni zajímat.

Cílem mé práce je zmapovat situaci mladých lidí, kteří vyrůstali v pěstounské péči a jaký přínos pro ně má vzhledem ke snaze úspěšně se integrovat do společnosti a vést samostatný život. Stanovil jsem si hlavní výzkumnou otázku: **Jsou mladí lidé schopni vést samostatný život ihned po odchodu z pěstounské péče?**

V teoretické části práce se budu vnovat náhradní rodinné péči a jejím konkrétním typům. Vzhledem k tomu, že ve své praktické části budu psát o mladých lidech, kteří přišli pěstounskou péčí u pěstounských matek v SOS dětské vesnici, zmíním se také o tom, co jsou to SOS dětské vesničky. V další kapitole vysvětlím samotný pojem

z hlediska vody jejího vzniku, osobností p stouna z r zných
i, vznikem nové p stounské rodiny a jejími funkcemi,
novým souflitím, dávkami p stounské pé e, zánikem p stounské pé e a právní úpravou
p stounské pé e. V poslední kapitole se zam ím na situaci, mofnosti a hodnoty
mladých lidí po ukon ení p stounské pé e.

V praktické ásti práce uvedu t i p ípadové studie. Jedná se o p ípady mladých lidí,
kte í pro-li p stounskou pé í a v sou asné dob vedou samostatný flivot. V každé
p ípadové studii se zabývám situací mladých lidí p ed p íchodem do p stounské pé e,
situací mladých lidí v dob p stounské pé e, a to z pohledu p stounky i z pohledu
mladých lidí a situací mladých lidí po odchodu z p stounské pé e.

1. NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉĚ A JEJÍ TYPY

Náhradní rodinná péě je forma péě o d t i, které nemohou být z nejr zn jích d vodu vychovávány ve vlastní rodin ě (Mat j ek, Z. a kol., 1999:31).

V na í zemi existují 4 typy náhradní rodinné péě a to:

1. 1. Osvojení (adopce)

Podle Mat j ka a kol. (1999) p i osvojení p íjmají manfleé i jednotlivci za vlastní opu-t né nezletilé dít a mají k n mu stejná práva i povinnosti, jako by byli jeho rodi i biologickými. Mezi osvojitelem a osvojencem musí být p im ený v kový rozdíl. Dít získává p íjmení nových rodi ě. Vzájemná práva a povinnosti mezi osvojencem a p vodní rodinou osvojením zanikají. O osvojení rozhoduje soud.

Existují dva typy osvojení a to osvojení prosté (zru-itelné) a nezru-itelné. V p ípad ě se pro dít neda í najít náhradní rodinu v zemi p vodu, moflným e-ením p ípad á v úvahu osvojení dít te do ciziny a z ciziny, tj. mezinárodní osvojení. Mezinárodní osvojení je upraveno Úmluvou o ochran ě d tí a spolupráci p i mezinárodním osvojení, kterou vypracovala a p íjala Haagská konference mezinárodního práva soukromého 29. 5. 1993. V eské republice vstoupila tato úmluva v platnost 1. 6. 2000 a spolu se zákonem ě. 359/1999 Sb., o sociáln -právní ochran ě d tí, ve zn ní pozd jích p edpis umofl uje osvojení d tí do ciziny a z ciziny. U nás tuto funkci zprost edkovatele plní Ú ad pro mezinárodn právní ochranu d tí v Brn ě.

Osvojení je právn ě zakotveno v zákon ě. 94/1963 Sb., o rodin ě, ve zn ní pozd jích p edpis ě.

V naší praxi existují dva typy pěstounské péče:

1. **Individuální pěstounská péče**, která probíhá v běžném rodinném prostředí.
2. **Skupinová pěstounská péče**, která probíhá v tzv. zvláštních zařízeních pro výkon pěstounské péče, a to buď v rodinných buňkách nebo SOS dětských vesničkách.

Rodinné buňky se zakládají na manželském principu. Pěstouny jsou manželé, kteří do své péče přijímají celou skupinu dětí různého věku a pohlaví. Žijí se v samostatném objektu nebo v bytě pěstouna.

V SOS dětské vesničce jsou děti svěřovány do péče pouze matkám tzv. pěstunkám. Charakteristickým rysem není jen to, že je státem placená, ale i to, že ji poskytl instituce a odborníci dále sledují, podporují a metodicky vedou.

Považuji za důležité se více zmínit o SOS dětských vesničkách a to vzhledem k tomu, že se ve své praktické části věnuji mladým lidem, kteří prošli pěstounskou péčí u pěstounských matek v SOS dětské vesničce.

1. 2. 1. SOS dětské vesničky

Při zpracování této kapitoly a následujících podkapitol vycházím z informací z internetové stránky <http://www.sos-vesnicky.cz>, zpracováno dne 20. 2. 2010.

SOS dětské vesničky jsou dílem humanismu a lásky. Miliony lidí v Evropě a na celém světě vyjadřují svou úctu na osudu opuštěných dětí.

Sdružení SOS dětské vesničky je od roku 1991 řádným členem mezinárodní organizace SOS Children's Villages International. Tato organizace sdružuje 125 národních sdružení po celém světě a na jejich provoz přispívají lidé z celého světa. V naší republice fungují tři SOS dětské vesničky, jedna v Karlových Varech u Droubce, druhá ve Chvalovicích u Kroměříže, třetí v Brně u Medlánkách.

Sdružení SOS dětské vesničky je nezisková humanitární organizace, jejímž posláním je poskytnout náhradní rodinné prostředí dětem bez rodin. Víme, že dítě potřebuje ke svému zdravému vývoji především dostatek mateřské lásky a bezpečný domov. I proto je koncepce založena na čtyřech jednoduchých pilířích, o které se opíral už před mnoha lety zakladatel SOS dětských vesniček, Rakoušan dr. Hermann Gmeiner:

nejdříve jí, ale dostává matku. Stává se jí samostatná
osobnost v soužití s přijatými dárky, pro ni je zdrojem

jistoty, bezpečí a lásky.

Děti = v rodině o 6-7 dětí vlastní i nevlastní sourozenci, chlapci a dívky v atmosféře něho v ku. Jednotlivé děti navazují citové vztahy k matce a sourozencům a postupně vytvářejí vlastní rodinu.

Dom = rodina žije a hospodá v samostatném domě. Ten se stává místem skutečně domova, kam se děti rády vrací, i když jsou jinde v učení, na studiích nebo jinde mají vlastní rodinu.

Vesnička = společenství jednotlivých domů tvoří SOS dětskou vesničku a se svými 10-12 domky je součástí přilehlé obce, města. Poskytuje rodinám nejen potřebné sociální zázemí, ale i odbornou pomoc.

V SOS dětské vesničce zastupuje SOS matku tzv. SOS teta, která ji zastupuje v jejím volnu, v době případné nemoci, která pomáhá matce a zároveň se tím může připravovat na úkol budoucí SOS matky. SOS teta bydlí v SOS dětské vesničce.

Požadavky sdružení na budoucí SOS matky nebo tety:

- SOS matkou se může stát žena bez závazků, tj. neprovdaná, ovdovělá, rozvedená, bezdětná
- nejvhodnější věk uchazečky je 25-40 let. Tetou se může stát žena od 20-ti let
- vybrané uchazečky jsou pozvány k osobnímu rozhovoru
- po absolvování praxe se budoucí SOS matky účastní 3měsíčního kurzu v našem městě získají osvědčení pro funkci SOS matky v SOS dětské vesničce
- dobrý zdravotní stav a morální bezúhonnost
- nepožadují odborné vzdělání, ale podmínkou je minimální vyučení.

Co sdružení nabízí budoucím SOS matkám nebo tetám:

- zaměstnání, které jim dá životní náplň, uspokojení mateřského poslání a životní uspokojení
- samostatná práce se širokým zázemím a humanitním společenstvím
- existenci a sociální zajištění podle platných zákonů a statutu SOS matky
- příprava na funkci matky v odborném kurzu

a a psychologa p i e-ení výchovných problém
něna v oblasti výchovy d tí a mládeře formou seminář

a diskuzí

- nárok na dny pracovního volna a dovolenou.

Za chod vesni ky je odpov dný vedoucí, který je v kařdodenním kontaktu s rodinami. Ve vesni ce pracuje i pedagog a psycholog, který matkám pomáhá v obtířných situacích a p i e-ení výchovných problém .

Za velký nedostatek se v SOS d tských vesni kách považuje nep ítomnost muře v řivot rodiny. Vesni ky se tak snaří posílit alespo ř muřský vliv ve funkcích jako je vedoucí, psycholog, pedagog.

1. 3. Poru enství

Soud ur uje poru níka z n kolika d vod , a to, kdyřl rodi e dít te zem eli, byli zbaveni rodi ovské zodpov dnosti nebo jim byl pozastaven výkon jejich rodi ovské zodpov dnosti. Pokud poru ník pé i o dít osobn vykonává, má on i dít nárok na stejné hmotné zabezpe ení, jako by –lo o p stounskou pé i. Poru ník je zákonným zástupcem dít te. Mezi poru níkem a dít tem v–ak ze zákona nevzniká takový pom r, jaký je mezi rodi i a dít tem. Rozsah práv a povinností poru níka k dít ti jsou pesn stanoveny, nap íklad: výchova dít te, zastupování dít te, správa majetku dít te. Dohled nad výkonem funkce má soud. Poru ník musí podávat soudu zprávy o osob poru ence, zpravidla v ro ních intervalech. Jakékoli rozhodnutí poru níka v podstatné v ci týkající se dít te vyřaduje schválení soudem.

Poru nictví upravuje zákon . 94/1963 Sb., o rodin , ve zn ní pozd ř–ích p edpis .

1. 4. Opatrovnictví

O ustanovení opatrovníka rozhoduje soud usnesením, v n mřl vymeří rozsah práv a povinností k dít ti, a to vřdy s ohledem na d vod, pro který byl dít ti opatrovník ustanoven. Opatrovník není zákonným zástupcem dít te.

Opatrovnictví upravuje zákon . 94/1963 Sb., o rodin , ve zn ní pozd ř–ích p edpis .

Ve své práci jsem se rozhodl zabývat mladými lidmi, kteří vyrůstali v pěstounské péči a tím jaký přínos pro ně má pěstounská péče vzhledem ke snaze úspěšně se integrovat do společnosti a vést samostatný život. Z tohoto důvodu považuji za důležité se podrobněji zmínit o pěstounské péči.

ŠPěstounská péče je státem garantovaná forma náhradní rodinné péče, která zajišťuje dostatečné hmotné zabezpečení dítěte i přiměřenou odměnou, kteří se ho ujali. (Bubleová, Kovařík, 1998).

2. 1. Vznik pěstounské péče

O svěření dítěte do pěstounské péče rozhoduje soud. Je-li dítě svěřeno do pěstounské péče ve věku, kdy je schopno posoudit její obsah, má být zajištěno také jeho vyjádření. V případě svěření dítěte do pěstounské péče není vyloučen styk pěstounů s dítětem.

2. 2. Osobnost pěstouna

Podle Bubleové (1996) se pěstounem může stát pouze občan, který má předpoklady morální a zdravotní pro zajištění řádné výchovy dítěte. Musí způsobem svého života a způsobem života své rodiny zaručovat, že bude pěstounskou péči vykonávat ku prospěchu dítěte. Pěstouni musí být řádně proseteni v mnoha ohledech. Těží se jejich zdravotní stav, rodinné a bytové poměry, stabilita a harmonie manželského svazku i schopnost vychovávat děti. Dítě se může svěřit do péče jedné osobě nebo manželské dvojici.

2. 2. 1. Práva a povinnosti pěstounů

Pěstouni mají řádná práva a povinnosti vůči svěřenému dítěti. Mají právo rozhodovat o běžných věcech dítěte, například: k výkonu mimořádných záležitostí žádají souhlas biologických rodičů dítěte. Mimořádnou záležitostí může být například: vyřízení

biologických rodičů dítěte je třeba i písemně dlehlit jejich
příklad: volba povolání, vycestování dítěte do zahraničí
aj. Pokud jsou biologičtí rodiče dítěte zbaveni rodičovských práv, písemně hládat
souhlas nemusí. Z toho vyplývá, že písemně tedy není zákonným zástupcem dítěte.

2. 2. 2. Výběr budoucích písemně

Při výběru písemně se klade velký důraz na prospěch dítěte. Důvodem k písemně dítěte
by měly vycházet z jasné, osobní motivace vnitřního přesvědčení.

Budoucí písemně by měli mít:

- stálé zaměstnání, které finančně zajistí dítě a rodinu
- dostatek času na výchovu dítěte
- vyřešenou bytovou situaci, která vyloučí potřeby dítěte
- čistý trestní rejstřík.

Budoucí písemně by se měli cítit duševně i fyzicky schopni vychovat dítě a jejich
vzhled odpovídal písemněmu vztahu dítěte k rodičům. Nejdůležitější podmínkou, aby se
dítě zdárně vyvíjelo, je zajistit mu stabilní rodinné zázemí, proto je dáována písemně
tím, jejich manželství jsou především zralá, trvalá a předpokládají společnou péči o
dítě. Měli by být schopni se vličit do citů a svatosti dítěte, být písemně sobívní, tolerantní, laskaví,
otevření a ochotní přijímat rady od jiných a být vyspělí, aby zaručili výchovu bez
duševního a fyzického strádání.

2. 2. 3. Příprava budoucích písemně

Podle Bubleové (1996) je příprava budoucích písemně rozdělena do tří základních
období:

1. Období vnitřního rozhodnutí

Toto období je pro budoucí písemně velice důležitá a mělo by být proto náležitě
zváženo. Dobrou radou a snad jistě známou pravdou je, že budoucím písemně
odborníci doporučují hovořit o svém úmyslu především v rámci rodiny. Je totiž velice
potřebné, aby budoucí sourozenci, babičky a dědečkové, synovci, neteře a jiní písemně,

ne né rozhodnutí je ponecháno na každém, kdo se stane
oni budou ti, kteří budou denně s dítětem, ti kteří s ním
budou prožívat dobré i zlé, ti kteří s ním spojí svůj dosavadní život. Proto by se měli
budoucí péstovní zamyslet nad svým životem a sami za sebe se zeptat:

- mám dost fyzických duševních sil, abych dítě vychoval/a?
- jsem tolerantní a otevřený/á druhým?
- zajistím dítě finančně?
- co se mi v životě podařilo, co jsem dokázal/a?
- co se mi nepovedlo, co mi schází?
- jaké bylo moje dětství?
- jaké je moje manželství?
- jsem ochoten/ochotna se vzdát svého pohodlí?
- jsem opravdu schopen/schopna vnovat se plně dítěti?
- jsem ochoten/ochotna se přizpůsobit?
- vím, že představené okolí, že toto rozhodnutí je správné?
- nebude pro mě dítě překážkou v profesní dráze?
- dovedu si představit, co obnáší výchova dítěte?
- dovedu si konkrétně představit, jaké by dítě mělo být?
- dovedu posoudit, jaké dítě bych opravdu nedokázal/a vychovávat?
- mohu upřímně říci, čím mohu být pro dítě prospěšný/á?

2. Období posuzování budoucích péstovní

Pokud se budoucí péstovní již rozhodli přijmout opuštěné dítě, musí k tomu získat nejprve doporučení příslušného úřadu.

V praxi to znamená:

- navštívit úřadové obce podle místa trvalého bydliště
- sociální pracovníce s budoucími péstovní provede rozhovor, ve kterém si zjistí důvody a motivaci k jejich rozhodnutí přijmout dítě, konkrétní představy péstovní o dítěti

pak vysv tlí dal-í pot ebné náleflitosti k podání fládosti
stí o za azení do evidence fladatel vhodných stát
se p stouny.

Poté se sociální pracovnice domluví s budoucími p stouny na p í-tí sch zce
a oznámí jim, které dal-í podklady si mají p ípravit, a to:

- fládost obsahující jejich osobní údaje
- doklad o státním ob anství nebo o povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu na území eské republiky
- zprávu o zdravotním stavu
- údaje o ekonomických pom rech (potvrzení od zam stnavatele).

Sociální pracovnice vede o budoucích p stounech spisovou dokumentaci,
která obsahuje zji-t né a podlofené informace. Spisová dokumentace dále obsahuje:

- zprávu o jejich sociálních pom rech, kterou zpracovává sociální pracovnice
- opis z evidence Rejst íku trest
- písemný souhlas s tím, fle orgán sociáln -právní ochrany d tí zprost edkující p stounskou pé í je oprávn n zji- ovat dal-í pot ebné údaje pro zprost edkování a také kdykoliv zjistit, zda nedo- lo ke zm n rozhodných skute ností uvedených ve spisové dokumentaci (obsafleno v fládosti)
- písemný souhlas s ú astí na p íprav fyzických osob k p íjetí dít te do rodiny, jestlifle ú ad povafluje takovou p ípravu za ú elnou (obsafleno v fládosti)
- stanovisko ú adu k fládosti o zprost edkování p stounské pé e.

Sociální pracovnice provede -et ení u p stoun doma a zjistí jejich bytovou a rodinnou situaci.

Po posouzení a zpracování v-ech dostupných informací je jejich fládost p edána pracovi-ti krajského ú adu. Budoucí p stouni jsou pozváni k psychologickému posouzení, v n mfl budou shrnuty zku-enosti z jejich flivota, d tství, manfelství, jejich vlastnosti, rodi ovské postoje, d vody, které je p ivedly k p íjetí opu-t ného dít te apod. Záv r psychologického posouzení se stává sou ástí jejich fládosti.

ci p stouni absolvují p ípravný kurz pro řadatele,
ve spolupráci s jiným úadem nebo pov ená osoba.

Posláním p ípravného kurzu je poskytnout budoucím p stoun m pot ebné minimum
v domostí o specifických otázkách náhradní rodinné pé e, zprost edkovat reálné
informace o situaci a pot ebách d tí flujících mimo vlastní rodinu a umofnit náhled na
vlastní p edpoklady pro p íjetí dít e.

V rámci kurzu mají budoucí p stouni p íležitost setkat se jednak s odborníky
a hovo it s nimi o tom, co je zajímavá a také s p stouny, kte í jim sd lí vlastní zku-enosti
a zodpoví jejich dotazy. Kurz probíhá formou p edná-ek, skupinových diskusí i
výcvikových seminá .

P ípravu povafuje zákon za pot ebnou a ú elnou pro kařdého řadatele s výjimkou
od vodn ých p ípad řadatel , kte í ji v souvislosti s p evzetím dít e jifl d íve
absolvovali, kte í mají dít ve své pé i a prokazují dobré výchovné schopnosti
nebo kterým vářné d vody (jeřl individuáln posoudí ú ad) neumofl ují p ípravy
se ú astnit. Náklady spojené s realizací p ípravných kurz nese ú ad nebo pov ená
osoba, řadatelé si platí dopravu, stravování a ubytování.

V kařdém kraji zasedá pravideln poradní sbor - tým odborník , reprezentovaný
sociálními pracovníci, psychology, d tskými léka i, editeli kojeneckých ústav ,
d tských domov i jiných ústavních za ízení. Tito lidé posuzují jednotlivé p ípady
opu-t ných d tí, které mohou být p edány do nové rodiny. Z evidence řadatel podle
ur ítého po adí a na základ komplexního zhodnocení řádostí budoucích p stoun
doporu ují konkrétním d tem vhodné p stouny.

3. Období o ekávání

Pro mnohé budoucí p stouny m ře být toto období nelehké, také m ře r zn dlouho
trvat. Záleřfí to p edev-ím na tom, jaké uvedli p edstavy o dít ti. Je více d tí, které jsou
vhodné pro p stounskou pé i nefl nap . pro osvojení.

Tento řas o ekávání mohou budoucí p stouni naplnit p ípravami na svou roli
a sou řasn se v novat sami sob , partnerovi, p átel m, rodin , svým zájm m a zálibám.
Úsp -né p íjetí dít e a jeho harmonický vývoj bude velmi záleřfet na tom, jak budou
p stouni p ípraveni je p íjmout, v jakém prost edí bude vyr stat, jaká bude atmosféra
rodiny, jak se budou cítit p edev-ím p stouni a v jaké budou kondici.

Do p stounské pé e p ichází v t–inou d ti sociáln osi elé, které pot ebují nejen trvalou individuální pé i, ale i dlouhodobou výchovu v náhradní rodin . Jedná se zejména o d ti s r znými zdravotními i psychomotorickými obtížemi, d ti star–í, skupiny sourozenc nebo d ti jiného etnika.

2. 3. 1. Odkud mohou p icházet opu–t né d ti do p stounské pé e

V naprosté v t–in se setkáváme s flivotnými osudy sociáln osi elých d tí, které mají matku a otce nebo alespo jednoho z nich, ale ti se o n nemohou, necht jí nebo neum jí starat.

D ti mohou být sv eny z kojeneckých ústav , z azylových dom , z d tských domov a jiných ústav , odkud jsou umis ovány do p stounské pé e obvykle na základ souhlasu rodi nebo zákonných zástupc nebo bez souhlasu rodi , na základ tzv. kvalifikovaného nezájmu rodi i zbavení rodi rodi ovské zodpov dnosti, ale i z p vodní rodiny, kde nemohou být z nejr zn j–ích d vod trvale vychovávány a kde nejsou p edpoklady, fle by se mohly asem vrátit zp t. V t chto p ípadech dají rodi e souhlas s umíst ním dít te do pé e budoucích p stoun . Praxe v–ak ukazuje, fle d ti jsou z p vodních rodin p edávány do nových rodin ve zcela výjime ných p ípadech, vzhledem ke zku–enostem, které doporu ují nejd íve pobyt v citov neutrálním prost edí, kterým jsou kojenecké ústavy, d tské domovy, azylové domy, ozdravovny, nemocnice a jiné instituce.

V–echny tyto d ti mají jako ostatní d ti stejné pot eby, pofladavky a práva - na lásku, bezpe í, výchovu a vzd lání, zdravotní a sociální pé i, nad ji, na které závisí jejich dal–í vývoj. Tato nad je má v jejich p ípad jméno ó šnová rodina.õ

2. 4. Vznik nové p stounské rodiny

Budoucí p stouni jsou vyzváni p íslu–ným ú adem pro p stounskou pé i v jejich kraji k pohovoru o konkrétním flivotném osudu dít te, pro které byli vytipováni jako moflní p stouni. Budou informováni o v–ech dostupných údajích o dít ti ó zdravotním a psychickém stavu, o rodin dít te a sociáln ó právních otázkách. V p ípad ,

skutečný zájem a odhodlání konkrétní dítě navštívit, které mají dostavit. Postup při převzetí dítěte je závislý na mnoha okolnostech, především na stáří dítěte, průběhu jeho dosavadního vývoje, zdravotním stavu a soudním vyjasnění možnosti náhradní rodinné péče.

Nové vztahy jsou závažným zásahem do života dítěte i náhradních rodin. Proto je zákonem zajištěna nezbytná doba nejméně tříměsíční před rozhodnutím soudu, tzv. *předadopní nebo předstoupská péče* k adaptaci dítěte a řádatel na novou situaci. V tomto období je možné ověřit a zvěřit, jaké jsou předpoklady pro vytvoření úspěšného a skutečného vztahu mezi dítětem a rodinou. Po uplynutí tohoto období nastane vyizování soudních záležitostí.

V případě předstoupské péče jsou potěbné právní náležitosti zajišťovány s výraznou pomocí úřadu. Ve spolupráci se sociální pracovníci, budoucí předstoupi podávají k soudu návrh na svření dítěte do předstoupské péče. Další potěbné náležitosti jsou pak zajišťovány podle konkrétní, individuální situace dítěte a rodiny. O svření dítěte do předstoupské péče opět rozhoduje soud.

2. 5. Funkce předstoupské rodiny

V dalším vývoji společnosti se mění funkce rodiny mnohým způsobem. Se změnou společenských podmínek, na které ustupovaly do pozadí nebo zcela zmizely, jiné nabývaly na závažnosti. V současné době zaujme místo rodiny ve společnosti několik základních funkcí.

Za velmi přehledné považují vymezení rodinných funkcí podle Dunovského (1976), který definuje funkce rodiny jako úkoly, jež rodina jako sociální skupina plní v první řadě pro své členy, jsou však i pro společnost jako celek.

Rozlišuje 4 základní funkce rodiny:

1. **Biologicko-reprodukční funkce:** vztah matky a ženy v ní nachází svůj vlastní biologický smysl a nový jedinec svou genetickou výbavu.
2. **Ekonomicko-zabezpečovací funkce:** jde o zabezpečení potřebných podmínek života, uspokojování materiálních potřeb členů rodiny. Ekonomicko-zabezpečovací funkce je závislá na ekonomické úrovni společnosti, v níž, místem bydliště a vzdělanostní strukturu určité rodiny.

o velice důležitá funkce, která je vázána na plný
emocionality, která značně ovlivňuje
kohezi rodiny, vyplývá také zájem o dítě a snaha o zajištění jeho plného rozvoje.

4. Socializační a výchovná funkce: v rodině získává dítě složitě naučené návyky, společenské
vazby a systém sociálních vztahů, které jsou nutné k rozvoji osobnosti. Obsahem
socializace v rodině je i formování hodnotových hierarchií, vzorců chování, jednání
a komunikace. Výchovná funkce je zaměřena na přípravu nové generace v rodině
pro vlastní fungování, pro plný rozvoj v rámci možností individua, rodiny a společnosti.
Spojuje se významně se socializačními postupy a spolupodílí se na zajištění
do společenských vztahů a na nacházení vlastního místa v nich.

2. 5. 1. Podmínky péstounské rodiny pro výchovu dětí

1. Péstouni vedou dítě k tomu, aby se dokázaly postarat nejen o sebe, ale i
v budoucnosti o své dítě.
2. Péstounská rodina zajišťuje dítětem v domě bezpečí a jistotu rodičovské lásky.
Bez toho není možný zdravý rozvoj jejich citového života. Dítě má v rodině
nalézt útočiště v době, kdy je slabé, bezmocné, kdy potřebuje ochranu, pomoc
a pochopení.
3. Rodina je pro dítě vzorem a pokud dítě vyrůstá ve spořádané a –astné
pěstounské rodině, má v této –astně vlastní –astný domov. Také vztahy mezi
rodiči a dítětem, případně mezi prarodiči, na dítě silně působí. To je zdroj, z něhož
pocházejí vzájemné vztahy i ve společenském životě. Dítě se musí v rodině
naučit přijímat vedení svých rodičů, podřídit se mu i mimo domov. Časem
se také musí naučit od svých rodičů odpoutávat, rozhodovat se o svých věcech
samostatně a dokázat se postavit na vlastní nohy.
4. Péstouni učí dítě dodržovat základní hygienické zásady (mytí rukou před každým
jídlem, pravidelné čištění zubů apod.), které se pro něj postupně stanou zvykem.
5. Každá péstounská rodina má svůj pevný řád, závazný pro všechny její členy
a všichni také důsledně zachovávaný. Autorita péstounů by měla být založena na
poctivém, pravdivém a upřímném vztahu k dítětem, na dobrém příkladu v práci i
v chování. Nejlepší výchovou je výchova přirozená. (Koluchová, 1992).

V životě budoucích pěstounů nastane změna, přijímají novou roli. Po kladném rozhodnutí soudu se stávají pěstouny. Po převzetí dítěte do pěstounské péče mohou nastat nepřípadné obtíže, na které by měli být pěstouni připraveni a neobávat se jich.

2. 6. 1. Ztráta známého prostředí

Problémy mohou nastat především u dětí starších, u nichž hraje roli především skutečnost, že dítě v tčínou vstalo v jiném než rodinném prostředí. Zpočátku je velice důležité, aby pěstouni zvolili vhodný způsob, jak připravit a seznámit dítě s novým prostředím, se členy jeho nové rodiny.

Změna prostředí znamená pro dítě především rozloučit se se švámi lidmi, na které bylo doposud zvyklé, s určitými denními návyky a zvyklými způsoby chování. Jistě již v minulosti zažilo nějaké zklamání, ztrátu někoho blízkého, pocit neúspěchu a zoufalství. Má pěstoun strach, o co přijde nyní, o bude ho mít někdo rád?

V tčínou se bude projevat tak, že pěstouny neopustí ani na chvíli, bude vyžadovat jejich ustavičnou pozornost a zájem, budou muset být stále na blízku. Občas může být i agresivní v jiných dčtem, bude rozbíjet hračky, možná bude i zlé. Pěstouni by měli v dčt, že tímto svým negativním poínáním dítě vyjadřuje strach samo o sebe, o svou budoucnost, ale i o ně, o jejich pozornost a lásku.

Od samého počátku společného soužití by měli pěstouni jasně a velice pevně vymezit určitá pravidla chování, aby bylo jednoduše srozumitelné, co je přijímáno, co chváleno a co je odmítáno. Měli by mít vždy dostatek času vnovat se dítěti, snažit se mu porozumět, nezapomínat na pohlázení, ujičtění, že jsou na blízku. Dítě potěbuje nejen čas, ale i trpělivost, jasné a laskavé pohlázení, nežli opřt získá ztracenou důvěru, nežli se zahojí všechny jizvy a zklamání.

2. 6. 2. Každé dítě hledá svůj p vod, potěbuje znát své kořeny

Velmi kritickým obdobím, které je u mnoha dětí shodně je hledání svého původu, své identity. Každý z nás jistě někdy pátral ve své minulosti, chtěl poznat historii své

dcích, o jejich charakterech, vlastnostech, po kom jsme,

Tyto otázky jsou o to důležitější pro děti, které žijí v postounském péči. Budou chtít vědět, kde se narodily, jaké bylo jejich dětství a proč je někdo nechtěl. Postouni by mohli v pravý čas citlivě objasnit dětem záhadu minulosti a především zvolit vhodný způsob odpovídající věku a příjmovou formou hovořit s dítětem o jeho dětství a pěstování. Také otázku, kdy a jakým způsobem za dítě hovořit o pěstování, postouni mohou zodpovědět zkušenější psychologové, lékaři nebo sociální pracovníci. (Bubleová, 1996).

2. 7. Dávky postounské péči

Při zpracování této kapitoly vycházím z informací z internetové stránky www.mpsv.cz, k dispozici dne 20. 2. 2010.

Postounská péče je forma náhradní rodinné péči řízená státem a jím také kontrolovaná. Stát zajišťuje hmotné zabezpečení dětí svěřených do postounské péči i jejich dospělých vychovatelů, ze souboru státní sociální podpory - zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře.

Mezi dávky postounské péči patří:

1. Příspěvek na úhradu potřeby dítěte

- Příspěvek na úhradu potřeb dítěte představuje nárok dítěte svěřeného do postounské péči. Příspěvek se poskytuje do dosažení zletilosti dítěte nebo nejdéle do 26 let věku, jestliže jde o nezaopatřené dítě, které žije ve společné domácnosti s osobou, která byla do dosažení zletilosti jeho pěstounem.
- Výše příspěvku na úhradu potřeb nezaopatřené dítěte činí 2,3 násobek měsíčního minima dítěte. V případě zdravotně postiženého dítěte se koeficient, kterým se násobí měsíční minimum dítěte, zvyšuje úměrně stupni postižení a činí 2,35 u dlouhodobě nemocného dítěte, 2,90 u dlouhodobě zdravotně postiženého dítěte a 3,10 u dlouhodobě těžce zdravotně postiženého dítěte. Výše příspěvku pro zaopatřené nezletilé dítě se stanoví jako součin částky měsíčního minima dítěte a koeficientu 1,40.

itým zp sobem společenské uznání osob pe ující o cizí
dít v p stounské pé i. Vý-e odm ny iní sou in fivotního minima jednotlivce
a koeficientu 1,0 za každé sv ené dít , tj. 3.126,- K m sí n za jedno dít .

- Na odm nu p stouna ve zvlá-tních p ípadech má nárok p stoun, který pe uje alespo o t i sv ené d ti nebo alespo o jedno sv ené dít , které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II., III., IV. Odm na p stouna ve zvlá-tních p ípadech za kalendá ní m síc iní sou in ástky fivotního minima jednotlivce a koeficientu 5,5. Za každé dal-í dít v p stounské pé i se odm na p stouna zvy-uje 0,5 fivotního minima jednotlivce za každé sv ené dít a o 0,75 fivotního minima jednotlivce, jde-li o dal-í dít se stupn m závislosti II., III., IV.
- Odm na p stouna ve zvlá-tních p ípadech náleží, jen jestliffe p stoun není po celý kalendá ní m síc výd le n inný. Tato odm na se pro ú ely zdravotního poji-t ní, pojistného na sociální zabezpe ení a p ísp vku na státní politiku zam stanosti posuzuje jako plat.

3. P ísp vek p i p evzetí dít te

- Ú elem p ísp vku p i p evzetí dít te je p ísp t na nákup pot ebných v cí pro dít p icházející do náhradní rodinné pé e. Vý-e p ísp vku je stanovena pevnými ástkami podle v ku dít te.

4. P ísp vek na zakoupení motorového vozidla

- Náleží p stounovi, který má v p stounské pé i nejmén ty i d ti. Podmínkou nároku dále je, ffe vozidlo nesmí p stoun pouffvat pro výd le nou innost.
- P ísp vek je poskytován ve vý-i 70 % po izovací ceny vozidla, resp. ceny opravy vozidla, nejvý-e v-ak 100.000,- K .

O zániku p stounské pé e rozhoduje soud a to z d leflitých d vod nebo na návrh p stouna. P stounská pé e dále zaniká uplynutím 18-ti let v ku dít te, v p ípad , fle se dít soustavn p ípravuje na budoucí povolání se p stounská pé e prodlufluje, úmrtím p stouna nebo úmrtím dít te. Spole ná p stounská pé e zaniká i rozvodem manfelství p stoun .

2. 9. Právní úprava p stounské pé e

P stounská pé e je upravena v zákon . 50/1973 Sb., o p stounské pé i, ve zn ní pozd j-ích p edpis , v zákon . 359/1999 Sb., o sociáln -právní ochran d tí, ve zn ní pozd j-ích p edpis a to ustanovením o zprost edkování p stounské pé e, o za ízení pro výkon p stounské pé e. (Mat j ek a kol., 1999).

P stounská pé e je dále upravena v zákon . 117/1995 Sb., o státní sociální podpo e (dávky p stounské pé e) a v právních p edpisech o sociálním zabezpe ení (nemocenské a d chodové poji-t ní p stoun).

Mladých lidí po ukonění

P stounské pé e

P stounská pé e m fle skon it z jakéhokoliv uvedeného d vodu. A co čeká tyto d ti? Samoz eejm existují p ípady, kdy se s d tmi i po uplynutí 18-ti let jejich v ku po ítá dále jako se leny rodiny. Ale co ti ostatní? Jaké mají mofnosti po skon ení p stounské pé e, nap íklad: odejít ke svým p íbuzným, ke svým kamarád m, partner m nebo na ubytovnu, do svých byt í podnájm . Jsou i tací, kte í za nou vyhledávat své biologické rodi e. V hor-ích p ípadech kon í na ulici, v Armád spásy nebo i ve v zení.

Nyní uvádím ást d leflitých hodnot, o kterých si myslím, fle by m l mít mladý lov k po skon ení p stounské pé e osvojeny. Tyto osvojené hodnoty by mu m ly pomoci p í postupném p echodu z p stounské pé e na samostatný flivot.

3. 1. Hodnota bydlení

Kafldý mladý lov k by m l být schopen zajistit si své vlastní bydlení. V této souvislosti je nutné, aby p stouni seznámili své d ti s mofnostmi, jak získat byt, a ufl nájemní, drufstevním í vlastní a vyplnit p íslu-né formulá e nebo fládosti za ú elem získání bydlení. Byt, ve kterém mladí lidé bydlí se svými p stouny, jim umofl uje získat v domosti a p edstavu, jak by jejich budoucí byt m l být za ízen. Získání vlastního bydlení je pro n výchozí pro dal-í jejich flivot jako samostatného nezávislého jedince.

3. 2. Hodnota vzd lání

Mladí lidé mají r zné dosaflené vzd lání vzhledem ke svým vlastním mofnostem. M li by v d t eho cht jí v flivot dosáhnout a mít pozitivní názor na dal-í vzd lávání. Je d leflité, aby si uv domovali, fle sebevzd lávání je proces celoflivotní a dosaflené vzd lání je p edpokladem k dal-ímu úsp -nému flivotu.

Tito lidé by si mohli uvdomit, že nejde o výši hodnoty získaných finančních prostředků, ale navazuje na to i hospodaření se získanými prostředky i v čem, a umět si získané peníze rozdělit na povinné výdaje, například: nájemné, živobytí a ostatní výdaje, které uspokojí další životní potřeby, například: dovolená, koníčky.

3. 4. Hodnota zodpovědnosti

Zodpovědnost je součástí všech životních situací a každý mladý člověk by měl v dít jaký má pro něj význam. Například, že úspěšné dokončení vzdělávacího procesu je podmínkou pravidelnou návštěvou školy, dle kladnou přípravou a složením všech zkoušek, zdravím je podmínkou dodržováním určitých preventivních opatření atd.

3. 5. Hodnota praktických dovedností

Mladí lidé mají být rozvinuti v různých praktických dovednostech, jako je například vaření, úklid, obsluha různých spotřebičů vyskytujících se v domácnosti.

3. 6. Hodnota komunikace

Rozšířenou komunikaci k nejbližšímu a dálejšímu okolí, které zahrnuje různé úřady a instituce, ale i komunikaci s přáteli, by měl zvládat každý mladý jedinec. Pstouňtí mto jedinec m pomáhají si tuto hodnotu osvojit například tím, že je před každým určitým jednáním na úřadě i instituci instruují na co se zeptat, jak reagovat na odpovědi a svou osobní ústí na těchto jednáních je podporují, tak aby získali sebedvěru a ztratili ostych.

3. 7. Hodnota přátelství a vzájemné pomoci mezi přáteli

Pro získání těchto hodnot přstouňtí poádají společenské akce, například: různé neformální akce, při kterých dochází k rozvoji těchto hodnot.

Nedílnou součástí celodenních aktivit je i volný čas. Pro aktivní využití volného času by měli tyto mladí lidé v dnešní době je nutné účast v novat na vykonávání povinných činností jako učení, příprava jídla, úklid domácnosti a účast je možno v novat na akce spojené s různými koníčky například návštěva kina, divadla, postování sportovní práce.

3. 9. Hodnota kulturní

Každý člověk je součástí nějaké společnosti, která má vlastní historii. Postupně učit tyto jedince, aby četbou knih, návštěvou výstav, sledováním zajímavých filmů se postupně seznámili s touto historií a vývojem společnosti, ve které žijí.

3. 10. Hodnota slušnosti a úcty ke starým lidem

Tito mladí lidé by se měli naučit vzájemnému soužití mladší a starší generací, protože i v budoucnosti budou kolem sebe mít obavy různých věkových skupin. Postupně jim vysvětlit, že mezi základy slušného chování patří staršího člověka, kterého známe pozdravit, podříct mu dveře, pomoci s těžkým nákupem nebo mu vyhovět v případě, kdy potřebuje pomoci.

4. METODOLOGICKÁ ÁST

V této ásti práce popí-i metodu, kterou pouffiji p i svém výzkumu. Nejprve zopakují cíl práce a výzkumnou otázku, popí-i typ výzkumu, který pouffiji, dále vymezím cílovou populaci, výb r a velikost výzkumného vzorku. Dále popí-i metody výzkumu, stanovím základní témata rozhovor a pr b h vlastního výzkumu.

4. 1. Cíl práce a výzkumná otázka

Cílem práce je zmapovat situaci mladých lidí po odchodu z p stounské pé e, kte í v p stounské pé i vyr stali a jaký p ínos pro n m la p stounská pé e vzhledem ke snaze úsp -n se integrovat do spole nosti a vést samostatný íivot.

Stanovil jsem si hlavní výzkumnou otázku: **Jsou mladí lidé schopni vést samostatný íivot ihned po odchodu z p stounské pé e?**

4. 2. Typ výzkumu

Pro práci jsem si zvolil kvalitativní výzkum. Nejb fn j-í techniky sb ru informací v kvalitativním výzkumu jsou:

- 1) zú astn né pozorování
- 2) nestandardizovaný rozhovor
- 3) analýza osobních dokument (Disman, 2002).

Kvalitativní výzkum jsem si zvolil proto, fle mi umofl uje lépe vystihnout a porozum t zkoumanému tématu.

r a velikost vzorku

Ve výzkumu se zabývám mladými lidmi z p stounské pé e, kte í momentáln vedou samostatný flivot bez ohledu na to, zda jsou v n jakém za ízení, zaloffili vlastní rodinu, flijí u p átel, u n koho z len rodiny nebo sami ve svém vlastním bydlení. Ti tedy tvo í cílovou populaci mého výzkumu.

Vlastní výzkum jsem provedl v míst bydli-t vybraných p stounských matek a v míst bydli-t mladých lidí, které m ly vybrané p stounské matky ve své p stounské pé i. Tedy zahrnul jsem do výzkumu mladé lidi spole n s jejich p stounskými matkami.

4. 4. Vymezení metody výzkumu

V této fázi výzkumu ujasním pr b h výzkumu a stanovím, jakými prost edky budu získávat pot ebná data.

4. 4. 1. Nástroj a technika sb ru dat

Ve výzkumu zkombinuji dva mofné nástroje sb ru dat. Vyuffliji analýzy dokument a nestandardizovaný rozhovor.

Podle Hendla (1997) analýza dokument pracuje s listinnými dokumenty, ale i dal-ími zdroji, které pomohou výzkumníkovi porozum t lidskému chování. P í svém výzkumu vyuffliji analýzy dokument ke zji- ování informací o flivot svých komunika ních partner p ed jejich p íchodem do p stounské pé e.

Podle Dismana (2002) je nestandardizovaný rozhovor interakce mezi výzkumníkem a komunika ním partnerem, pro kterou má výzkumník jen velice obecný plán. Nejsou p ipraveny p esné otázky, ani mofné odpov di. Nashromáfld ná data se li-í od rozhovoru k rozhovoru, podle aktuální situace. Výzkumník si p ipraví tzv. scéná rozhovoru, jakousi osnovu, podle které postupuje. Podle nashromáfld ných zku-eností je mofné b hem výzkumu p idávat nebo vypou-t t otázky.

Pomocí nestandardizovaných rozhovor s mladými dosp lými, kte í pro-li p stounskou pé í, zjistím jejich aktuální situaci, jejich minulost, schopnosti a dovednosti a jejich pohled na p stounskou pé i. Zárove pomocí nestandardizovaných

ím jejich pohled na výchovu těchto mladých lidí,

4. 4. 2. Základní témata rozhovor

V rozhovorech s komunikačními partnery tj. mladými lidmi, kteří prošli pěstounskou péčí, se budu držet tří hlavních témat:

- 1. Jaký byl jejich život v pěstounské péči:** důvody jejich umístění do náhradní rodinné péče, délka pobytu v pěstounské péči, jejich vzpomínky na dobu před odchodem do pěstounské péče. Budu se dotazovat na praktické dovednosti, které získaly během pobytu v pěstounské péči (vaření, úklid a jiné domácí práce, setkání s úady, hospodaření s penězi), vzdělávání, vztah k sourozencům, koníčky a volný čas, výchovné problémy, intimní život aj. Příprava na odchod z pěstounské péče.
- 2. Co jim dala pěstounská péče:** jak vnímají pomoc, která jim byla poskytována ze strany pěstounské matky nebo blízkého okolí. Vědom jim pěstounská péče pomohla, co se naučili.
- 3. Jaké mají po odchodu z pěstounské péče problémy:** co jim dělalo největší potíže, s čím nepočítali, co je překvapilo. Jaké mají možnosti a kam odešli po skonění pěstounské péče.

V rozhovorech s komunikačními partnery tj. pěstounskými matkami, které mladé lidi měly v pěstounské péči, se budu držet jednoho hlavního tématu:

- 1. Jak z jejich strany probíhala výchova a příprava svěřených dětí v pěstounské péči na samostatný život:** odkud k nim děti přišly. Budu se dotazovat celkově jakou pomoc poskytovaly dětem, jakým dovednostem je učily, zda je odměňovaly nebo trestaly, jestli se u dětí objevily výchovné problémy, na zdravotní stav a psychologický stav dětí, volný čas, vzdělávání dětí aj. Jak probíhala příprava dítěte na odchod z pěstounské péče. Jejich zhodnocení pěstounské péče.

Nejdříve zvolená témata rozhovorů použiji v jednotlivých případech, získané skutečnosti zhodnotím na konci každého případu a v závěru práce vyhodnotím všechny tři případy celkově.

Komunikaci partnerů tj. mladé lidi a jejich pěstounské matky jsem si vytipoval na základě doporučených kontaktů ze Sdružení pěstounských rodin v Brně a ze spisové dokumentace pěstounského sociálního odboru. Vytipované komunikaci partnerů jsem oslovil nejprve telefonicky, představil jsem se a postupně jsem se seznámil s tématem své práce a poté jsem požádal o osobní setkání.

Na začátku osobního rozhovoru jsem jim naznačil, kam budou mé otázky směřovat. Rozhovory probíhaly bez přítomnosti třetí osoby na místě, které si komunikaci partneri vybrali, většinou v místě jejich bydliště v odpoledních hodinách. Každému jsem oznámil, že jsem časově neomezen a záleží jen na nich, kdy rozhovor ukončí. Rozhovory trvaly cca. od 60 minut do 240 minut. Samozřejmě jsem je nezapomněl upozornit i na skutečnost, že případně nemusí odpovídat na otázky, které by jim byly nepřijemné.

5. 1. P ípad . 1, zletilá Martina K.

Základní údaje:

Dít : Martina K., nav-t vuje první ro ník st ední -koly, nyní v Dom na p li cesty.

Anamnestické údaje:

1. Situace Martiny p ed p íchodem do p stounské pé e

Rodinná situace:

Martina je narozena po ty m sí ní známosti, která skon ila je-t p ed zji-t ním gravidity u její matky. Otec za matkou docházel p ed narozením Martiny a pak ufl v bec ne.

Po seznámení s druhem se matka spole n s Martinou p est hovala do bytu 1+1 IV. kategorie. Postupem asu se objevily první stíflnosti nájemník , které v-ak v podstat sm ovaly k chovu psa, který zne i- oval spole né prostory domu.

V pé i matky se za aly objevovat drobné nedostatky a postupn do-lo ke zhor-ení situace. Opakovanými -et eními bylo zji-t no, fe v byt je velký nepo ádek, -pína, zápach, stálá p ítomnost dvou ps a psí výkaly. Na postelích -pinavé, roztrhané povle ení, odpojený plyn. Matka va ila na malém propanbutanovém va i i. Nedlufili jenom peníze za plyn, ale i za nájem.

Finan ní situace rodiny nebyla v bec p íznivá. Druh matky byl nezam stnaný a rodina flila pouze z p íjmu matky. Na základ sd lení nájemník chodila rodina dokonce flebrat do blízké prodejny potravin. Martina byla asto hladová a jedla i to, co rodi e hodili psovi.

Díky takovému stravování skon ila Martina v nemocnici se salmonelózou. Z nálezů bylo zji-t no, fe Martina byla dehydratovaná, na k fli obli eje m la etné od rky, stejn i na horních a dolních kon etinách. Na dolních kon etinách m la etné hematomy.

Jelikofl z p edchozích zku-eností s rodinou bylo z ejmé, fe rodi e nejsou schopni se o dít ádn postarat tj. dodrflvat nejnuten j-í hygienické návyky, zajistit odpovídající stravu atd. a mohli by váfln ohrozit zdravý vývoj Martiny, bylo Odborem sociáln

hodnutí o p edb fném opat ení, na základ , kterého byla
ce umíst na do d tského domova.

Ze zprávy z d tského domova vyplynulo, že Martina byla zanedbaná po stránce hygienické i po stránce citové. Byla t lesn podvyflivená, úrove e i nebyla dobrá a slovní zásoba chudá.

Za tu dobu, co byla Martina v d tském domov , do-lo u ní k výraznému zlep-ení motorického vývoje, obratnosti a k roz-í ení slovní zásoby. Nedo-lo k zlep-ení výslovnosti, i kdyfl nav-t vovala mate skou -kolu s logopedickou výukou. Vhodný reffim v d tském domov jí napomohl k osvojení hygienických návyk . S pomocí psychologa se u Martiny začaly odstra ovat nejvíce zanedbané oblasti vývoje.

Martina byla po n jaké dob navrflena jako vhodné dít , které by mohlo být sv eno do p stounské pé e.

2. Situace Martiny v dob p stounské pé e

Martina byla rozsudkem Okresního soudu sv ena v sedmi letech do p stounské pé e paní Kv t S. do SOS vesni ky. P edtím pobývala v d tském domov . V p stounské rodin flila s p ti dal-ími d tmi.

A. Pohled p stounky na výchovu Martiny

Martinu si brala v jejich sedmi letech z d tského domova. Bylo to její poslední dít . Zpo átku byla Martina zak iknutá, málomluvná, ale na rodinu se adaptovala dobře. Martina m la velké problémy v oblasti e i, bylo jí -patn rozum t a m la slab-í slovní zásobu. Ze zdravotního pr kazu Martiny se dozv d la, že mezi t etím a tvrtým rokem bylo na základ psychologického vy-et ení zji-t no, že její intelektové schopnosti jsou na úrovni imbecility.

Martin se musela v novat daleko více než ostatním d tmi. Výchova Martiny vzhledem k její sníflené schopnosti vyfladovala trp livost, d slednost, pochopení a stálou pozornost. U ila jí, jak si má hrát, hodn malovaly r zné obrázky, u ila jí zpívat písní ky, recitovat básni ky. Bylo to velice t flké, protože Martina si nebyla schopna zapamatovat v-echna slova a u n kterých neznala ani jejich význam. Po astém opakování byla schopna zarecitovat velmi jednoduchou básni ku. S výchovou Martiny jí hodn pomáhala jedna ze star-ích dcer. M la na Martinu dobrý vliv.

na normální základní škole, ve druhé třídě základní
školního posouzení přešla do zvláštní školy.
Martina chodila ráda do školy, vždy se tam moc těšila. Každý den se společně učily
na další den. Martina potřebovala dohled, jinak by se určitě neučila. Vzhledem ke svým
možnostem se Martina naučila dobře číst. Jediné co jí opravdu bavilo a vydržela u toho
i několik hodin denně bylo práčtení knih.

Po dokončení domácích úkolů chodila Martina ven za kamarádkami z SOS vesnice
nebo pod dohledem pomáhala s domácími pracemi.

V SOS vesnici měla Martina spoustu příležitostí k aktivnímu využití volného času.
Martinu nic nebavilo, stačilo jí, když se mohla v klidu sledovat televizi, číst si nebo jít
ven za kamarádkami a kamarády. Když ušla za chvilu navštívit nějaký kroužek, tak tam
nikdy dlouho nevydržela.

Velký problém nastal, když Martina dokončila devátý ročník zvláštní školy a měla
se rozhodnout, co by jednou v životě chtěla dělat a vybrat si kam půjde na střední školu.
Věděla, že jejím velkým přáním bylo jednou pracovat s malými dětmi, ale její školní
výsledky a intelektové schopnosti nestačily na to, aby mohla jít studovat střední školu
s maturitou. Nakonec dle nabídky škol společně vybraly tříletý učební obor - pomocná
kuchařka.

Obor vybíraly také podle toho, aby po skončení studia Martina našla uplatnění.
Martina zůstávala přes týden na internátu a o víkendech jezdila domů. Ve škole každý
rok končila s nadprůměrným prospěchem a pochvalou. Věděla, že se Martině nejdříve
na internát nelíbilo, ale pak si rychle zvykla. I když na internát musela také dodržovat
vnitřní řád, mít po škole na pokoji a určitou dobu se učit na další školní den, tak podle
Martiny měla více volnosti než u ní doma a vždy se těšila zpět.

Ve vztahu mezi ní a Martinou nedošlo k výrazné radikální změně. Změnu chování
u Martiny přispívala k tomu, že je v pubertě a zvyká si úplně na jiný život, najednou
dostala volnost a musela být podstatně samostatnější. Martina si už s ní nechtěla tolik
povídat, vadilo jí, když jí dávala rady, o které zrovna nestála, k tomu všemu jí za
zajímat chlapci. Martině dělalo velice dobře, když si jí nějaký chlapec všimnul.
Její názory se rozcházel i ve vedení domácnosti. Martina si myslela, že když půjde
na víkend domů, tak nemusí dělat nic. Nakonec se dohodly na určitých pravidlech.
Stíhaly se ve vaření, uklízení, v nakupování atd. Věděla moc dobře, že je Martina
schopna vykonat úkoly, sice v pomalejším tempu, ale dobře a spolehlivě.

hospodařit s penězi, vyřizovat nejrozličnější úřední věci
zvládat všechny nároky, které na ni budoucí život bude

klást.

Když Martina skončila studium, tak jí bylo jasné, že další její pobyt u ní už jí víc do života nedá a to, co se měla a byla schopna naučit jí stačí k tomu, aby se stala nezávislou osobou. V důsledku toho, že Martina potřebuje ještě dohled, tak se společně dohodly na tom, že si Martina podá žádost o ubytování v Domě na pěší cestě. Martina si také podala žádost o pronájem obecního bytu u bytového odboru a začala si hledat zaměstnání.

Peťoušková se snažila dát dětem v rámci možností maximum vědomostí, tak aby byly připraveny na samostatný život. Každé z jejich dětí má u ní dvě otevřené a vždy jí může navštívit nebo se jí poradit.

B. Pohled Martiny na péči o děti

Na začátku v péči o děti si Martina moc dobře nevzpomíná. Vybavuje se jí akorát, že byla někde v dětském domě. Do péči o děti přišla jako poslední dítě. Vzpomíná si na velký dvoupatrový dům a pokojíček, který měla sama pro sebe.

S ostatními dětmi měla dobrý vztah. Nejvíce se sblížila s jednou ze sester. Byla pro ni velký vzor a kolikrát dala více na její slova než na slova peťouškové. Pamatuje si, jak si společně hrávaly, chodily ven a do různých kroužků, například do keramiky. Každý ze sourozenců hrál na nějaký hudební nástroj, ona se začala učit hrát na kytaru a moc jí to bavilo. Nejvíce volného času stejně trávila sledováním televize.

Každý rok jezdili někde na dovolenou, hlavně do zahraničí nebo jen tak po české republice a také na letní tábory. Ve vesnici se během roku pořádala spousta společných akcí, kterých se s radostí účastila.

Na základní škole nastoupila až v pozdějším věku cca v 8 letech, protože neuměla dobře mluvit. Do školy vůbec nechtěla chodit, učit se nezvládala a nakonec jí předali do zvláštní školy. Tam se jí moc líbilo, bylo tam méně dětí a paní učitelky se jim v novaly mnohem více než na normální škole. Do školy pak chodila velmi ráda a měla tam spoustu kamarádů a kamarádek.

V té době zjistila, že se strašně ráda stará o malé děti. Vymýšlela pro ně různé hry a zábavu. Rozhodla se, že po dokončení základní školy půjde studovat takový obor, aby jednou mohla pracovat s malými dětmi a i s postiženými dětmi. Peťoušková se její rozhodnutí vůbec nelíbilo. Řekla, že pro ni taková škola moc těžká a nakonec sama

...a. Je pravda, že vaření jí celkem bavilo, ale studovat doma u níla různých domácím pracím. Každý den měla na starosti jinou činnost. Neměla ráda umývání nádobí a s úklidem ve svém pokoji kvůli tomu zrovna nejlépe taky nebyla. Pro stouka jí v t-inou musela k úklidu nutit.

Do školy Martina dojížděla. Finančně by se nevyplatilo jezdit každý den nazpátek domů, tak tam zůstávala na internátu a na víkendy se vracela domů.

Ze začátku si nemohla na tuto změnu zvyknout. Měla pocit, že se jí pro stouka chtěla zbavit. V té době u ní totiž nebydlely na vesnici, ale v bytě, kam se společně přestěhovaly.

Pořád si říkala, proč musí dojíždět, když stejný obor mohla klidně studovat v místě bydliště. Nakonec si ve škole i na internátu zvykla a postupem času se jí ani nechtělo vracet o víkendech domů. Ve škole měla spoustu kamarádů a kamarádek, proflila si tu první lásku, přišly i první problémy, cigarety, ochutnání alkoholu a doma nesměla nikam chodit. Pro stouka jí nechtěla používat ani ven odpoledne za slunce. Doma neměla žádnou kamarádku, nevěděla kam si má jít co vyřídit a kde by co našla. Proto se tak t-ívala zpět do školy. Samozřejmě, že to vše se odrazilo na jejím vztahu k pro stouce.

V místě, kde Martina studovala si proflivala zatím ty nejlepší chvíle ve svém životě, ale studium jí stejně moc nebavilo. Na praxi se jí moc nedalo a učít se taky nechtěla. Zároveň nezkoušely nakonec nějak udělat, ale hlavně, že se n-ím využíla.

Po ukončení studia a návratu domů si myslela, že zůstane u pro stouky, bude jí přispívat na nájemné a za ně si hledat práci. Jenomže všechno bylo jinak. Pro stouka jí řekl, že u ní je dospělá, má se postavit na vlastní nohy a osamostatnit se. Zjistila, že jí pro stouka předem domluvila pobyt v Domu na přeli cesty, našla jí zaměstnání v jedné celozávodní kuchyni a podala žádost o byt. Všechno začala za ní a postavila jí před hotovou věc, nemohla tomu věřit. Věděla, že jí je třeba potěbuje a není schopna začít vést samostatný život.

Martina bylo devatenáct let, když odešla z pro stounské péče do Domu na přeli cesty.

3. Situace Martiny po odchodu z pro stounské péče

Během jednoho týdne Martina nastoupila do Domu na přeli cesty. V Domu na přeli cesty se seznámila s vnitřním řádem, podepsala smlouvu o ubytování a souhlasila s povinnostmi a pravidly, které musí řádně plnit a dodržovat. Byl jí přidělen pokoj

i se musela začít starat a nést za ně zodpovědnost a řídit se na poli cesty.

Při příchodu do Domu na poli cesty Martin přišlo vše tak anonymní, nevěděla, co ji čeká, najednou byla v cizím prostředí, kterému má říkat domov. Za všechny převzaté věci a za zařízení nese společně s dívaty zodpovědnost, má svůj vlastní pokoj a také nové povinnosti, které má plnit, musí se řídit pravidly jako ostatní a přitom se z ní stal samostatný jedinec. Byla z toho všeho dost zmatená a v prvních dnech se s tím n jak nemohla vyrovnat. Měla poád v sobě takový divný pocit, že se jí přestouka chtěla zbavit a proto ji donutila přejít do tohoto zařízení. Byla dost zklamaná.

Najednou měla spoustu volného času, mohla chodit ven, scházet se s kým chtěla a jediné co musela, tak dodržovat hodinu příchodu, plnit si svoji úklidovou službu, uvařit si, vyprat si aj.

Z tohoto snu se rychle probudila a začala zjišťovat o čem je skutečný samostatný život. Po několika dnech jí v zaměstnání šlo, že s ní nejsou spokojeni, je na jejich tempo pomalá a že další den jí nemusí chodit. Najednou nevěděla co dělat. Zjistila, že vlastně vůbec neví, jak si má najít novou práci, kde se co vyvíjí a jak zaplatí nájem atd. Poprosila o pomoc sociální pracovníci, která v Domě na poli cesty pomáhá klientkám se správně začít do života. Vinu dávala samozřejmě přestounce, kdyby mohla studovat v místě bydliště, tak by mnohem lépe znala a věděla by, kde si co má vyřídit.

S pomocí sociální pracovníce si našla nové zaměstnání. Začala více poznávat mnoho a učila se vyvíjet úřední věci. Neuměla hospodařit s penězi, že zaátku utratila peníze za zbytečnosti a potom neměla ani na jídlo. Chtěla si říct, proto se dohodla se sociální pracovníci, že bude dostávat po odečtení nájemného a dalších nutných výdajů určitou sumu peněz na týden. Začala si psát, za co peníze utrací. Sociální pracovníce jí také ukázala, jak nakupovat jídlo, kde si může koupit nějaké potřebné oblečení, drogerii aj.

Martina jí začala věřit a věděla, že kdyby bude něco potřebovat je tu pro ni a neodmítne jí ani, kdyby si bude chtít jen popovídat.

S ostatními dívaty Martina vycházela tak stěží. Ze začátku jí dívky v elepřijala mezi sebe a výborně si rozuměly. Jenomže Martina udělala několik chyb, které se osobně dotýkaly některých dívky a začaly se mezi sebou hádat a napadat. Samozřejmě si nepřiznala svoji chybu a dívky se raději vyhýbala. Začaly si vzájemně dělat naschvály, situace se vyhroutil a tak, že Martina začala mít z některých dívek strach a tvrdila, že jí vyhrožují a dokonce jí fyzicky ubližují. S celou situací jí

teré se svíla. Martina se nakonec s ostatními d v aty

Společně začaly chodit více ven, na diskotéky, za sportem, do kina aj. Martina z toho byla dost zmatená, protože už prostouky nesměla chodit skoro nikam. Na diskotékách se začala seznamovat s chlapci. Jelikož předtím chodila s jedním chlapcem, kterého jí prostouka zakazovala, nevěděla, co od chlapců měla očekávat. Prostouka s ní vůbec nemluvila o sexu.

Po tomto zrovnaně příjemném období došlo u Martiny k dalšímu zlomu, přišlo o zaměstnání (nebyla jí prodloužena smlouva). Znova se musela jít zaregistrovat na úřad práce a začala hledat novou práci. Po několika neúspěšných konkurzech na volná místa se přestala snažit. Rozhodla se, že bude žít jen ze státní podpory a proby se měla n jak snažit. Celé dny ležela na ubytovně a sledovala televizi. Občas si začala na nákup, do města nebo něco vyjít. Neuklízela si v pokoji a její nepořádek ve společných místnostech začal vadit nejen d v at m. Začalo mezi nimi zase docházet ke konfliktům.

Po nějaké době jí taky přestalo bavit to, že nic nedělá. Většinu svého volného času začala trávit u své starší sestry. Svoji sestru pomáhala s výchovou dětí. Martina vždy chtěla pracovat s malými dětmi. Nakonec se Martina rozhodla, že chce jít studovat. S pomocí sociální pracovníce si vybrala takový obor, aby po jeho dokončení mohla pracovat s dětmi. Kvůli přípravě na přijímací zkoušky začala dobrovolně docházet do jedné mateřské školky. Přijímací zkoušky úspěšně zvládla a začala se připravovat na nástup do prvního ročníku. Zase se jí vrátila chuť do flivota a touha něho dosáhnout.

Do školky se moc těšila. Ze začátku jí studium moc bavilo, ale jen do té doby, než se měla začít učit na písemky a ústní zkoušky. Její výsledky tomu také odpovídaly. Přestala mít o studium zájem a našla si souasněho přítele. V pololetí propadla z několika předmětů.

V souasně době, který svůj volný čas vnuje příteli. Dívě měla zájem o volnočasové aktivity, které byly pořádány v Domě na příli cesty. S d v aty chodila do keramiky, učila se ručním pracím, jezdila na poznávací výlety aj. Ráda hraje na kytaru.

Martina se poslední dobou více začala zajímat o svoji minulost. Podnikla jí několik kroků k tomu, aby zjistila něco více o svých biologických rodičích. Ze svých vlastních sourozenců je v kontaktu s jednou ze sester, dopisují si a jednou za rok se navštívují.

stounekou? Postupem času se s ní pěstala úplně stýkat. ráda, hlavně o víkendech. Později jí začalo vadit, že se pěstouneka přehnaně zajímá o její flivot a vyvrací její názory a rozhodnutí. V současné době si k ní chodí pouze pro potěšení, odmítá její pozvání na návštěvu a nereaguje ani na její telefonáty. Ví, že má u ní dvě otevřená, ale chce se od ní úplně odpoutat a být samostatná.

Její největším přáním je mít vlastní byt, o který by se mohla starat a zařídit si jej podle vlastních představ. Jednou by chtěla založit svoji vlastní rodinu a mít alespoň děti.

Vyhodnocení případu . 1:

V tomto případě jsem se zaměřil na případ zletilé Martiny, která byla v pěstounské péči dvanáct let a po odchodu z pěstounské péče je v současné době klientkou Domu na poli cesty.

Na základě provedených rozhovorů jsem došel k závěru, že dosavadní flivot Martiny sice neprobíhal v harmonickém prostředí s biologickou matkou a otcem, ale zařazením do výchovného programu pěstounské péče jí bylo toto prostředí svým způsobem nahrazeno.

Postupem času od příchodu do pěstounské péče z dětského domova a přechozího flivota s matkou, na které si moc nepamatuje, se začala adaptovat na nové okolí.

Tak jako u každého jedince začalo docházet postupem času i u Martiny a pěstounky k rozdílným názorům. Martina si více uvědomovala, že pěstouneka, která jí vedla k určitým návykům, není její biologická matka, a proto více inklinovala k pohodlnějšímu způsobu flivota bez povinností, což vedlo k určitým rozporům mezi nimi.

Pěstoune pěstouneka dle svého vyjádření své děti neodmítala a mohl by k ní volný přístup se rozhodla další její vývoj usměrnit v rámci učebního oboru flivotem mimo pěstounskou péči na internát. Pěstouneka předpokládala, že tento způsob výchovy bude dobře působit na její flivotní vývoj a přiměje ji k větší samostatnosti a zodpovědnosti za svoji osobu a nejbližší okolí. Bohužel období puberty u Martiny negativně prohloubilo její pohodlnost a povrchnost.

Dalším krokem v osamostatnění se Martiny, dle mého názoru, bylo rozhodnutí pěstounky o umístění v Domu na poli cesty a zaměření. Bohužel získaná v této volnosti a převažující negativní vlastnosti Martiny (pohodlnost, lenost aj.), přinesla negativní

entkami v Domu na p li cesty a taktéfl ztráta zam stnání
ity Domu na p li cesty, která s ní p estala komunikovat.

Na základ rozhovoru se sociální pracovnící Domu na p li cesty, která p i rozhovoru s ní odhalila její p edstavy o flivot , za ala postupná náprava v podob nového zam stnání, p íhlá-ky na st ední -kolu a obor, který by zaji- oval její touhu o práci s d tmi.

P esto výchova p stounky, která provází Martinu od prvopo átk po umíst ní v p stounské pé i afl po D m na p li cesty, byla vedena cílev dom k adaptaci Martiny do plnohodnotného flivota, který p iná-í nejenom radosti, ale i strasti, i kdyfl v pr b hu tohoto procesu docházelo z d vodu intelektových schopností Martiny k negativním výkyv m.

Záv rem je nutno konstatovat, fl p es ve-kerou pé i v-ech zainteresovaných institucí je dal-í flivot Martiny bez pomoci sociální pracovnice v ur itých situacích nesamostatný.

5. 2. P ípad . 2, zletilý Jakub R.

Základní údaje:

Dít : Jakub R., zam stnán jako malí pokoj , bydlí v pronajatém byt .

Anamnestické údaje:

1. Situace Jakuba p ed p íchodem do p stounské pé e

Rodinná situace:

P ed narozením Jakuba jeho rodi e spolu flili dev t let ve spole né domácnosti. Bydleli v malém rodinném domku a Jakub byl jejich první dít . Jelikofl jeho otec m l problémy s alkoholem, tak ho matka v rodném list neuv edla jako otce Jakuba. Jako otce svého syna ho uvedla afl rok po jeho narození.

N jaký as po narození Jakuba bylo zji- t no, fl matka není schopna se o tak malé dít postarat. Jakuba m la doma sotva m síc a b hem této doby o n j -patn pe ovala, nedodrflovala rad léka e a stav Jakuba se zhor-oval. Tét ením v rodin a od sused sociální pracovnice zjistila, fl se rodi e neumí o Jakuba postarat, matka neumí p ipravit

ného lidí a také se tam dostanou i lidé. Rodinný dům byl

Rodičům bylo ze strany sociální pracovníce doporučeno ponechat Jakuba v kojeneckém ústavu alespoň do té doby, než bude v tísni a péče o něj nebude tak náročná. Jakub byl tedy se souhlasem rodičů umístěn do kojeneckého ústavu.

Za nějaký čas se situace v rodině zlepšila a malý Jakub se mohl vrátit domů. Soudem byl nad jeho výchovou stanoven dohled. Když byli Jakubovi tři roky, byl ošetřen na dětské chirurgii. Z lékařské zprávy vyplynulo, že se jednalo o týrání. Jakub měl v úde mnohočetné podkožní hematomy, které tvarem a velikostí odpovídaly emenu. Z rentgenového snímku bylo také zjištěno prořívání kostí. Jakub byl tedy pravděpodobně nejen bit, ale i týrán hladem. Zranění si vyfládala lékařská ošetření a fixaci dvou končetin do dlah.

Následně na to matka sdělila, že byla druhem bita ještě před narozením Jakuba vždy, když se opil. Jakubovi začal ublížovat, když mu byly sotva tři roky. Mlčky tomu vždy nějaký důvod napíklad, že pomalu jedl, neuměl si zavázat tkaničky na botách nebo rychle běhal. Jakuba byl členem. Jakuba se snažila ochraňovat, ale druh ji vždycky odstránil. Nikdy nic neohlásila, protože neměla kam jít a druhu se velmi bála.

Situace byla natolik vážná, že byl dán Odborem sociální právní ochrany dětské podnět k vydání pediatrického opatření. Jakub byl ještě téhož dne z rodiny odebrán a umístěn do dětského domova. Po přijetí do dětského domova byl nadměrně živý, neklidný, nesoustředěný a nevydržel u fládné činnosti. Z psychologického vyšetření vyplynulo, že je opožděný v rozumovém vývoji, nemá rozvinutou fantazii, schopnost myšlení je opožděná, jeho duševní činnost je roztržitá a jeho emocionálně zcela neplní komunikační funkci. Choval se nedůvěřlivě.

2. Situace Jakuba v době postoumské péče

Jakub byl svěřen v pětiletých do postoumské péče paní Mileny H. do SOS vesničky. Předtím pobýval v dětském domově. V postoumské rodině flákl se –estiděťmi dětmi.

A. Pohled postoumské matky na výchovu Jakuba

V osmi letech si Jakuba převzala společně s jeho děťmi sourozenci od jiné postoumské matky. Jakuba uflznala děťve, protože děťlala tetu u jiné rodiny. V děťla, že to ze začátku bude mít velice těžké s Jakubovou výchovou. Jakub měl začít chodit do základní školy. Samozřejmě ufl byl zvyklý na jiný styl výchovy.

jasn najevo, fle ji rád nemá a dost se jí vyhýbal. odchodem p ede-lé p stounky. Nejd íve ji oslovoval jménem, pak jí za al íkat teto a asi b hem p l roku jí poprvé ekl šmaminko.õ Vznikl mezi nimi silný citový vztah, jak mezi maminkou a synem. Jakub jí dával svoji lásku dosti najevo a vřdy jí rád se v-ím pomohl. Byl pro ni ur itá jistota a vřdy se na n j mohla spolehnout a op ít.

Jakub za al chodít do normální základní -koly. Jevil se jí jako -ikovné a inteligentní dít , ale zmýlila se. Jeho intelektové schopnosti neodpovídaly tempu a nárok m základní -koly. Jakub chodil do -koly nerad a v bec ho nemohla donutit k u ení. První t ídu dokonce opakoval a tak n jak do-el afl do tvrté t ídy. V d la, fle má Jakub navíc a jestli s tím n co neud lá, tak základní -kolu nikdy nedostuduje. Nakonec dala na rady psychologa a Jakuba p e adila do zvlá-tní -koly. Každý den se s ním u ila, aby v-echo u ivo dohnal. Pozd ji ufl mu pouze kontrolovala domácí úkoly, protofle jí dokázal svojí snahou, fle je samostatný.

Ve volném ase mohl chodít Jakub ven. Více svého asu v noval svým koní k m. Nav-t voval sportovní, divadelní a hudební krouflek. Stra-n rád zpíval, u il se hrát na kytaru a piáno a hlavn p kn maloval. Pokud ne-el ven nebo do n jakého kroufku, byl s ní doma a rád si s ní povídal. Byl hodn zvidavý kluk. Jakuba zajímaly spí-e typicky flenské práce nefl muflské práce. Nejvíce ho bavilo va ení a pe ení. Pozd ji dokonce va il pro celou rodinu. K ostatním domácím pracím byl v-ímový a p istupoval k nim zodpov dn . V tomto ho dávala za vzor ostatním sourozenc m. Ve vesni ce m l hodn kamarád .

Jelikofl byl Jakub velice -ikovný a zodpov dný kluk, za ala ho brzy u it hospoda it s pen zi. Dávala mu kapesné a samostatn ho posílala na nákupy. Je fakt, fle mu to s tím -et ením pen fl moc ne-lo a rychle v-e utratil za mali kosti.

Co se týkalo výb ru st ední -koly, tak nem la s Jakubem v t-í problém. Bavilo ho malování, tak spole n vybrali obor malí pokoj . Nemyslí si, fle by Jakuba k tomuto výb ru n jak nutila. Naopak v d la, fle ho to bude bavit a tím, fle p es týden bude na internát , tak mu to pom fle se rychleji osamostatnit.

Vzájemný vztah se mezi nimi nijak zvlá- nezmníl. Jakub jezdíval dom jednou za trnác dní a vřdy se na sebe moc t -ili. V t-inu asu si jen tak povídali. Nem la s Jakubem fládné problémy.

Jakub na vesni ku. Cht la se o n j starat dál a pomáhat
a. Na oplátku ji Jakub pomáhal s výchovou mlad-ích
sourozenc . Dalo by se íct, fle z n j ud lala otce rodiny.

P iznává, fle Jakuba pot ebovala mít u sebe a neustále mu pomáhat. Nap íklad mu pomohla najít práci, doprovázela ho po ú adech aj. V tom by vid la svoji chybu a p ínu dal-ích Jakobových problém , kterými si pozd ji po odchodu ze spole né domácnosti pro-el.

Po návratu Jakuba z vojny poznala, fle se z n j stal dosp lý a hlavn samostatný jedinec, kterému krom n jakých uflite ných rad nemá co ufl víc nabídnout. S Jakobem se domluvili na tom, fle mu spole n zajistí n jaké bydlení a on zkusí flit samostatn .

Jakub se p est hoval na ubytovnu nedaleko od vesni ky. Nabídla mu, fle k ní m fle kdykoli a s ímkoliv p íjít, fle mu ráda pom fle. Lou ıla se s ním ze v-ech d tí nejh e, ale v d la, fle ho nem fle svazovat a starat se o n j do konce flivota.

Do dne-ního dne mají spolu krásný spí-e kamarádský vztah a jifl n kolikrát mu podala pomocnou ruku.

B. Pohled Jakuba na p stounskou pé i

Jakub si pamatuje, fle byl n kde v d tském domov . Mnohem pozd ji se dozv d l, z jakých d vod byl umíst n do d tského domova.

V p stounské rodin se mu velice líbilo. Bydleli ve velkém dom a on m l pokojí ek dohromady s jedním ze star-ích bratr . V rodin byl nejmlad-í dít . Se sourozenci vycházel normáln . P stounku m l velice rád, byla moc hodná, i kdyfl n kdy trochu p ísná. V jeho osmi letech p í-el velký -ok, p stounka jim oznámila, fle si na-la p ítele, chce se za n j provdat a mít své vlastní d ti. Jelikofl toto vnit ní ád SOS vesni ky neumofl oval, musela odejít. Je-t v t-ím zklamáním pro Jakuba bylo, fle p stounka s sebou vzala ty i z jeho sourozenc . Byl na ni tenkrát stra-n moc nazlobený, po ád si íkal, pro jim to ud lala a fle si s sebou práv nevzala jeho. Dlouho jí to nemohl odpustit.

V záp tí na to dostali novou p stounku. Znal ji z jiné rodiny jako tetu. Z po átku ji nem l rád a dlouho mu trvalo, nefl ji za al brát jako maminku. Postupem asu za aly do rodiny p ícházet nové d ti. P est hovali se do v t-ího domu.

Základní -kolu za al nav-t ovovat normáln mezi -estým a sedmým rokem, p esn to ufl neví. Pamatuje si, fle musel opakovat první t ídu a ve tvrté t íd byl nakonec

Pod k jeho p e azení bylo mnoho. Nezv ladal p edepsané bavilo a tím pádem do -koly chodil nerad. Po p e azení do zvlá-tní -koly se v-echo zm nilo. Ve -kole u ivo zvládal, s chutí se u il a m l tam spoustu kamarád .

Doma se musel u it kařdý den. S u ením mu pomáhala p stounka. Kdyfl si splnil v-echny úkoly do -koly, mohl jít ven. Ve vesni ce m l hodn kamarád . Také nav-t voval n kolik kroufk . Chodil do sportovního, hudebního a divadelního kroufku. Nakonec se za al aktivn v novat loutkovému divadlu a jako vodi loutek jezdil po r zných vystoupeních. K jeho dal-ím zálibám pat ilo malování, rád etl dobrodrufné kníflky a sledoval televizi. S vesni kou jezdívali na spole né dovolené nejen po eské republice, ale i do zahrani í. Kařdý rok jezdíval na letní tábor, n kdy to byly i tábory mezinárodní.

Z domácích prací m l nejvíce rád va ení. O víkendech pomáhal p stoune s va ením a postupem asu va il sám pro celou rodinu. Bavili ho spí-e flenské práce.

P stounka kařdý týden mezi n rozd lila úkoly, za které nesli zodpov dnost například umývání nádobí, vyná-ení odpadk , umývání schod aj. K tomu si kařdý je-t zodpovídal za úklid ve svém pokoji.

Svoje povinnosti si vřdy plnil ádn . M l p stounku moc rád a cht l jí vřdy pomoci. Za své spln né povinnosti dostával men-í finan ní odm nu. P stounka ho tím za ala u it -et it peníze, ale moc mu to ne-lo. V t-inou v-echny peníze utratil za sladkosti nebo chodil s kamarády do kina. Chodil rád nakupovat. Nejd íve chodil s p stounkou, ale potom ufl chodil sám. P stounka mu vřdy napsala seznam v cí, které byly pot eba koupit a kolik co stojí, aby nekupoval zbyte n drahé v ci.

Po ukon ení základní -koly se musel rozhodnout, co bude studovat dále. Jelikofl ho bavilo malování, vybral si obor malí pokoj . Do -koly dojífld l. P es týden byl na internát a dom jezdíval jednou za trnáct dní na víkend. Ostatní víkendy trávil u babi ky, která bydlela nedaleko od místa, kde studoval.

V bec mu nevadilo, fle byl na internát . Zvykl si tam rychle, m l tam spoustu kamarád a své povinnosti si tam musel plnit stejn , jako doma u p stounky. U ení ho bavilo a rád chodil na praxi. Praxe m li placené, tak si alespo vyd lal n jaké peníze, ale -et ení mu moc ne-lo. Nav-t voval n kolik kroufk , nejvíce ho bavilo fotografování.

stounkou si rád povídal a také jí rád pomohl s výchovou. Stounka se
mohl chodit s kamarády po hospodách a diskotékách,
byl spí–klidný.

Po skon ení studia se vrátil zp t do vesni ky a za al si hledat práci. S ve–kerým
vy izováním kolem práce mu dost pomohla p stounka. Na–el si práci jako lakýrník,
moc ho to bavilo. I kdyfl ufl byl plnoletý, stále musel dodrřflovat ur itý řád vesni ky
a plnit si své povinnosti.

V té dob ufl byl ze v–ech sourozenc nejstar–í. Byly chvíle, kdy byla p stounka
z d tí hodn unavená a pot ebovala si odpo inout, tak ásto místo ní plnil roli hlavy
rodiny. Bavilo ho to, i kdyfl musel sná–et nadávky a zloby od svých sourozenc .
Cítil, ře ufl ho tak nem li rádi jako d ív.

Pak p i–la vojna. Na vojn byl rok a dost si tam vytrp l. Byla tam tvrdá –íkana,
které se ani on nevyhnul. Kolikrát si řikal, ře ufl to tam déle nevydrřfí, nakonec zatnul
zuby a vydrřfel. Na vojn se p e–kolil na tiska e a pracoval v tiskárn . Byla to dost
zodpov dná práce. Vojna byla pro Jakuba dobrá zku–enost do řivota a zároveň ztráta
asu.

B hem toho roku, co byl na vojn , se s p stounkou dohodli na tom, ře by si m l ufl
najít své bydlení a osamostatnit se. P ece jenom ufl mu bylo dvacet let a nejvy–í as
za ít sám. Cítil se p ipraven na samostatný řivot.

Jakub ode–el z p stounské pé e na ubytovnu ve svých dvaceti letech.

3. Situace Jakuba po odchodu z p stounské pé e

Jakub si p es kamarády sehnal volné místo na ubytovn nedaleko SOS vesni ky.
Vzpomíná si, ře mu p stounka do za átku dala n jaké finance. Za al pracovat zase
na tom stejném míst , jako p ed vojnou.

Odchod od p stounky nebral nijak tragicky, i kdyfl kařdé za átky jsou obtířné.
Bral to tak, ře to stejn jednou muselo p íjít. Dalo by se říct, ře p stounku ze za átku
nav–t voval kařdé odpoledne po práci. M l to k ní kousek. Vřdýcky jí pomohl n co
uva ita a pak jen tak sed li a dlouho si povídali. Za al ji brát spí–e jako kamarádku,
dal vřdy na její rady.

Ze za átku m l nejv t–í problém vyjít s pen zi. Zavedl si takzvanou obálkovou
metodu, kterou ho nau ila p stounka. Stejn mu to moc ne–lo, řil od výplaty k výplat .

náci práce, vyizování na údech, nakupování aj. mu
as se naučil hospodářství s penězi tak, aby vycházel a zaal
si dokonce i –et it.

Na ubytování byl rok. Během toho roku se začal více zajímat o svoji minulost a pátrat po svých rodičích.

Celou dobu, když byl ve vesnici, udržoval kontakt se svými sourozenci. Společně zjistili, že jejich biologická maminka zemřela a tatínek je v domov dle chodce. Jakub jel několikrát tatínka navštívit. Jelikož byl Jakub nejstarší ze sourozenců, přepsal na něj jeho tatínek malý rodinný domek, ve kterém Jakub žil než byl rodič odebrán a dán do detského domova.

Jakub se začal váhat, nevěděl, zda se má do svého rodného domku nastěhovat. Nakonec dal na rady přístouky, že je to přínosné, jak mít své vlastní bydlení a do domku se nastěhoval. Domek si začal pomalu opravovat. V domku žil sám a cítil se být dost osamělý, chyběly mu ty staré návštevy u přístouky, neměl si ani s kým popovídat.

K jeho samotě se přidala další problém. Nemohl najít zaměstnání. Po nějaké době hledání práce vzdal a jen tak se pošťakoval. Začal mít deprese, které řešil alkoholem. Dokonce chodil sám do hospody. Tam si našel nějaké kamarády a nedělal celé dny nic jiného než seděl v hospodě, pil alkohol a kouřil cigarety.

Za nějaký čas se mu konečně podařilo najít práci. Dělal malý pokoj. Na svém dosavadním způsobu flivota, ale nic nezmenil. Odpoledne po práci stejně chodil do hospody a stále hodně pil. Kolikrát byl tak opilý, že nevěděl, co dělá. Navštívil mu to nejspíš sobovalo problémy v zaměstnání. Jednoho dne si prostě řekl dost a přestal. Cítil, že takhle už to dál jít nemůže a bylo mu ze sebe samého dost špatně. Věc nechápal, jak mohl sklouznout tak hluboko.

V té době nebyl ani ve spojení s přístoukou. Ta věc nevěděla, čím si prošel a neví to dodnes, stydí se jí to povědět. Moc ho celá situace mrzela. Spojil se s přístoukou a požádal ji o pomoc.

Přístouka mu nabídla, že po prodeji domu u ní může nějaký čas bydlet, než si najde vlastní bydlení a práci. Byl moc šťastný, bál se totiž, že ho přístouka odmítne a že se na něj nejspíš zlobí. Začal si aktivně hledat bydlení a práci. Nejdříve bydlel na ubytování. Brzy si také našel zaměstnání. Byla to práce úplně v jiném oboru, než předtím dělal, takže se naučil novým věcem. Mezi tím si stále hledal své bydlení. Chvilku bydlel

potom u známých, kteří mu nakonec ponechali malou
si opravil a chce si ho odkoupit do svého vlastnictví.

B hem krátké chvíle zmnil zamstnání a pracuje přímo ve svém oboru, je velice
spokojený. Odpoledne po práci se vnuje rznýminnostem. Hraje na kytaru a klávesy,
chodí hrát pink-punk, společně s přáteli vedou dtský oddíl a každé léto jezdí jako
vedoucí na dtské tábory. Jeho úkolem je přes rok vymyslet nějakou dobrodružnou hru,
a na táboře ji pak zrealizovat. Láska k vaení u něj stále přetrvává a ke sportu také.

A jaký je jeho vztah k přstounce? Mezi Jakubem a přstouncou je silné citové pouto.
Chodí ji často navštívovat a hodně jí pomáhá. Vděl jí za to, že mu tenkrát hodně
pomohla a díky ní flije spokojený flivot. Nemže říct, že by přstouncou udělala nějakou
chybu v jeho výchově. Dodnes se k ní chodí radit a vždy dá na její rady.

A co si nejvíce v současné době přeje? Chtěl by ufl konečně potkat lásku svého
flivota, založit rodinu a mít děti. Cítí se být hodně sám a za jiná mít strach z toho, že tu
pravou dívku ufl nepozná. Nechce flít jako starý mládenec.

Vyhodnocení případy . 2:

V tomto případě jsem se zaměřil na případ zletilého Jakuba, který byl v přstounské
pěti patnáct let a po odchodu z přstounské péče v současné době bydlí sám
v pronajatém bytě.

Na základě zjištěných skutečností a pohovoru, jak s přstouncou, tak i s Jakubem lze
konstatovat, že přestoune Jakub pocházel z rodiny, která nesplňovala základní požadavky
na výchovu a jeho flivotní pouč od narození by se dala přirovnat k vlnovce, kde se
stírají dobrá období se špatnými, lze jako červenou nit vysledovat dobrou práci
přstouncou a smysl přstounské péče a přiformování flivotních návyků a postojů Jakuba.

Po odebrání biologickým rodičům a umístění do přstounské péče po přechodím
umístění v kojeneckém a dtském domově nastává v flivotě Jakuba postupně
zaleování se do flivota komunity a společnosti. Postupně získává vzdělání,
učí se rznýminnostem potřebným k flivotu, smyslu k odpovědnosti a získává první
citové vazby na přstouncou. I když postupný vývoj je přerušován přechodem do nové
přstounské rodiny, problémy ve škole, dokáže se rychle adaptovat na novou flivotní
situaci.

V nové přstounské rodině se během času vyvinul mezi přstouncou a Jakubem velmi
silný citový vztah, který mu pomáhal i v budoucnu překonávat kritické flivotní situace,
do kterých se dostal bu cizím nebo vlastním příchodem. V této době už je opatrně

vá flivot v rodin , kde kařdý musí p iloflit ruku k dílu, unáleflitosti s rodinou.

Po skon ení základní –koly se po dohod s p stounkou u í malí em pokoj na –kole s internátním ubytováním. Toto období u n j p ispívá k rozvoji v t–í samostatnosti a postupnému získávání odpov dnosti za svou osobu. Dále, ale je stále citov vázán na p stounku, se kterou e–í své nové flivotní situace.

Po absolvování základní vojenské sluffby, kde poznal i –ikanu, se Jakub dostává do nových flivotních situací. Získává nový domov, ale ztrácí zam stnání, propadá depresím, které e–í alkoholem, poflakuje se a propadá se stále nífl. Po získání nového zam stnání se sice dostává z nejhor–ího, ale stále poflívá alkoholické nápoje a nem fle najít smysl flivota. V této dob p eru–uje styk s p stounkou, která ani neví co se s ním d je. Následn , ale dochází k poznání, fle takový flivot není moflný, navazuje op t kontakt s p stounkou a po spole ném rozhovoru se Jakub rozhoduje o prodeji domu, p est hování do m sta za p stounkou, kde získává ubytování a zam stnání. Také se vrací k práci s d tmi, s p átelem vede d tský oddíl, pro který organizuje letní tábory. Ve volných chvílích sportuje a vrací se ke svým koní k m. Dále nav–t vuje p stounku, za izuje si své bydlení a touflí zaloflit si vlastní rodinu.

Záv rem lze konstatovat, fle p es ve–keré flivotní peripetie je Jakub jifl dostate n p ípraven pro samostatný flivot díky p stounce, která se jej vřdy snaflila vyvést z kařdé negativní flivotní situace a vřdy mu podala pomocnou ruku.

5. 3. P ípad . 3, zletilá Gábina B.

Základní údaje:

Dít : Gábina B., v sou asné dob na mate ské dovolené, bydlí spole n se svým p ítelem a jeho rodi i v jejich byt .

Anamnestické údaje:

1. Situace Gábiny p ed p íchodem do p stounské pé e

Rodinná situace:

Gábina se narodila mimo manželství zletilé matce, která dokon ovala –kolní docházku ve zvlá–tní –kole. Gábina byla její druhé dít . U bratra Gábiny byla na ízena

žil v jednom z detských domov. Otec zjisten nebol. Gábina v domáckej rodine nikdy nepracovala, bola alkoholičkou a niekoľkokrát pobývala vo výkonu trestu za porušenie mravnej výchovy svojich detí.

Gábina bola spoločne s matkou umiestnená na detskú oddelenú v nemocnici. Matka brzo z nemocnice utiekla, mala negatívny postoj ke kojeniu a kúpeľu. Gábina bola umiestnená do kojeneckého ústavu. Krátko nato si jej matka pripíjela iba pre túto príležitosť, aby si mohla vzít Gábinu domov, pretože si chcela dokončiť školu.

Pre matku bola škola iba výmluvou, pretože v nej bola hodnotená ako nezodpovedná, mala častú absenciu, dávala najavo, že jej škola nebaví a že sa v nej nudí. U Gábiny nakoniec bola ustanovená ústavná výchova. Proti tomuto rozhodnutiu sa odvolala babička Gábiny. Chcela, aby bola svätená do jej péče. V príslušnom rozhodnutí, ktoré sa týkalo svätenia Gábiny do péče jej babičky, sa matka vyjadrila tak, že by sa chcela o Gábinu starať. Navrhla, že by jej v péči o Gábinu pomáhala jej matka a po návratu ze školy by sa o ňu starala sama.

Jenomže na základe súdneho rozhodnutia bolo rozhodnutie o ústavnej výchove u Gábiny potvrdené. Súd toto rozhodnutie odvolal, pretože prarodičia by nebyli schopní zabezpečiť výchovu Gábiny, pretože nezvládli ani výchovu svojich vlastných detí.

Nakoniec sa rodina prestala o Gábinu úplne zaujímať a nikdo jej nechodil navštíviť do kojeneckého ústavu, z ktorého bola prepustená do detského domova.

Podľa zistení z detského domova, v ktorom bola Gábina umiestnená, bolo zistené, že bola vývojovo opožděná a začínala sa u nej prejavovať známka psychologickej deprivácie. Gábina nekomunikovala, často sa ukrývala v kútiku, napadala na jednu nohu, nejedla a bola veľmi drobná.

Bylo teda nutné umiestniť Gábinu do podporného a špecifického prostredia. Krátko nato bola svätená do pštounskej péče spoločne so svojím starším bratom, ktorého pštouni nikdy nevideli a vobec sa neznali.

2. Situácia Gábiny v dobe pštounskej péče

Gábina bola svätená v týchto rokoch do pštounskej péče pani Janou M. do SOS vesničky. Pštouni pobývali v detských domovoch. V pštounskej rodine žila sebestaťnosťou.

u Gábiny

v jejich p ti letech z jiné p stounské rodiny spole n s jejím star-ím bratrem. Gábina byla necht né dít a i v p stounské pé i byla necht ná a odstrkovaná. P stounská rodina milovala pouze jejího bratra a Gábinu cht li dát pry . Jenomfše takhle to ne-lo a museli se rozhodnout, zda si nechají oba dva sourozence nebo se jich obou dvou vzdají. Nakonec se vzdali obou dvou d tí.

Gábina na tom byla ze za átku hodn -patn po citové stránce. P stounky a d tí se velice bála, byla ned v ívá a vylofen se nových sourozenc stranila. Vždy si n kde v ústraní sama hrála nebo dojídala poslední aj. P stounka k ní ze za átku p istupovala pomalu. Do ní eho ji nenutila, individuáln se jí v novala a hodn ji chválila, aby Gábina zjistila, fše jí má ráda a fše jí m fše v ít. B hem krátké chvílky se mezi d tí za adila a vyfladovala její velkou pozornost. Gábina byla a je skromné tiché d v e, které nikdy nem lo moc kamarádek. Intelektové schopnosti Gábiny byly sníflené díky tomu, fše byla od raného d tství zanedbávané dít .

Gábina nejd íve nastoupila do normální základní -koly. Jenomfše díky sníflnému intelektu nezvládala dané osnovy a tempo výuky. Spolufláci se jí smáli a paní u ítelka ji za ala odsunovat a p ehlífllet. Na její dotazy v bec nereagovala a spí-e d lala, jak kdyby Gábina ve t íd nebyla. Gábina do -koly v bec necht la chodít, u ení ji nebavilo a její výsledky tomu odpovídaly. P stounka se s ní hodn u íla, ale bylo to k ní emu, kdyfl m la Gábina ze -koly vylofen trauma.

P stounce bylo doporu eno, aby Gábinu p e adila do zvlá-tní -koly. Gábin se tam moc líbilo, úpln rozkvetla a za ala se snaflít. Ve -kole m la kamarádky a kamarády. Hodn se tam zlep-ila po manuální stránce. Gábina ve svém volném ase nav-t vovala rukod lný krouflek. V rámci volno asových aktivit ve vesni ce jezdila Gábina kafldí rok na letní d tský tábor, na dovolené do zahrani í nebo jen po eské republice.

Po p íchodu ze -koly se Gábina v novala domácím úkol m a vždy se na ni mohla spolehnout, fše k úkol m p istupuje zodpov dn . Postupem asu se s ní ufl u ít nemusela, jen jí kontrolovala úkoly. Pak bu Gábina -la do krouflku, ven nebo byla doma. Spí-byla domácí typ a ráda se v novala domácím pracím, hlavn v tomto sm ru jí ned lala Gábina fládné problémy, byla sv domitá a p e livá. Za výborné známky a ádn spln né úkoly jí p stounka odm nila kapesným, které se zvy-ovalo s p íbývajícím v kem Gábiny. Cht la, aby se Gábina za ala u ít -et ít peníze ufl od mala, aby si uv domovala, co kolik stojí a kdyfl si rychle peníze utratí, tak pak si bude muset po kat na dal-í kapesné. Je pravda, fše v t-ínou Gábina spí-e peníze rychle a bez

la za co. P stounka, ale v íla tomu, že se Gábina ásem

Jelikož m íla Gábina ráda kv ítiny a zajímala se o n í, tak jí po dokon ení deváté t ídy zvlá-tní -koly vybrala obor zahradnice. Gábina p es týden z stávala na internát a o víkendech jezdila dom í. Gábina byla, jak ve -kole, tak na internát ímoc spokojená. Ve vztahu Gábiny a p stounky nedo-ílo k n íjaké velké zm ín í.

Zm ínu chování u Gábiny p stounka p ípisovala k tomu, že jí na u ílí-tí za íli více zajímat chlapci a ví, že tam m íla chlapce, ale tím, jak skon íli ve -kole, tak tím skon íla í láska. V d íla ío tom, že Gábina zkou-ela pít alkohol a kou ít cigarety. Nevid íla v tom n íjaký rozdíl, neí kdyby Gábina studovala v míst íbydli-t í. Na internát ísi musela své povinnosti také plnit, p ípravovat se na výuku a dodr ířovat ur ítý íád.

Mezitím, co byla Gábina na internát í, se p stounka p íest hovala do jiného m ísta, kde m íla vesni kou zaji-t ín íbyt. Po skon ení -koly se Gábina za ní p íst hovala. P stounka jí pomohla s hledáním zam stnání a s vy ízováním ú edních zále ířitostí, tak aby p í-t íu íla schopna si v-echo zajistit sama.

Kdyí Gábina nastoupila do prvního zam stnání, tak jí p stounka oznámila, že nastal ten správný ías na to, aby se osamostatnila. V íla tomu, že je Gábina dostate n íp íravená na to, aby se o sebe postarala sama, že u ílí jí víc nau ít ínem íže.

P í odchodu Gábiny na ubytovnu jí p stounka íekla, že bude mít u ní v ířdycky dve íe otev ené. Gábina v d íla, že se na ní v ířdy m íže obrátit a p ířádat jí ío pomoc.

B. Pohled Gábiny na p stounskou pé í

Na vesni ku p í-íla ve íty ech letech spole n íse svým star-ím bratrem. Vzpomíná sí, že p íedtím byli u jiných p stoun í. Jenomíže p stouni m íli rádi pouze jejího star-ího bratra a ona byla ta odstrkovaná, íasto jí trestali.

V nové rodin íjich bylo celkem sedm sourozenc í, bydleli ve velkém dome ku a ona m íla pokoj ís jednou ze star-ích sester. Ze za ítku se v íbec necht íla za ídit do kolektivu, byla ned ívívá a hodn íustra-ená. M íla strach, že jí zase budou v-íchni odstrkovat. P stounka se jí v ířdy hodn ív ínovala a díky ní se b íhem krátké doby zapojila do kolektivu sourozenc í. Se sourozenci vycházela docela dob íe, dokázali se dohodnout, ale také se samoz íjm íob ías hádali.

Gábina ze za ítku chodila do normální základní -koly. V íbec se jí tam nelíbilo. Ostatní spoluířáci se jí smáli, kdyí n íco nev d íla, paní u ítelka jí za íla p íehlířet a nev ínovala se jí jako ostatním d ítem. Do -koly chodila nerada a íasto kv íli tomu

ena do zvlátní koly. Tam se jí moc líbilo, ve tíd bylo
elky se každému hodn v novaly. Do koly chodívala
ráda. Mla tam spoustu kamarád a kamarádek. Její kolní výsledky byly vždy
pr m rné.

Každý den se musela p ipravovat na dalí den do koly. Z po átku s ní d lala domácí
úkoly p stounka, pozd ji n kdo ze starích sourozenc nebo si je d lala zcela sama
a p stounka je pouze zkontrolovala. Afl m la hotové domácí úkoly, mohla chodit ven.
Ve vesni ce m la jednu nejlepí kamarádku. Ve volném ase navt vovala n kolik
zájmových kroufk .

Ze v-eho m la nejrad ji chlapecké sporty jako například fotbal, hokej, basketbal.
Každé prázdniny jezdívala také na d tské tábory. S vesni kou jezdívali na dovolené
do zahrani í, byla například v ecku, v Itálii, cestovala velmi ráda.

A co se týká domácích prací? Brala je jako nutnou povinnost. Musela si uklízet
ve svém pokoji a plnit zrovna p id lenou sluffbu. Za dob e vykonanou práci dostávala
odm nu například n jaké sladkosti a pozd ji i peníze. Kdyfl si své povinnosti ádn
neplnila, dostala výprask. Nejrad ji uklízela sklep, ráda va ila, ale nebavilo ji umývat
a utírat nádobí. Je-t ke v-emu se musela starat o nejmladího bratra. U ila se s ním
do koly, vodila ho do koly a odpoledne na n j musela dohlíftet. Jelikofl za ala pomale
p icházet do puberty, tak se ásto bou ila a necht la se o bratra starat.

V této dob m la Gábina hodn problém . V posledním ro níku na zvlátní kole
za ala chodit za kolu a sama si psala omluvenky do flákovské kníflky. Se svými
starími bratry chodila tajn po ve erech na diskotéky, kde se za ala více sblifovat
s jinými chlapi. Také se nau ila kou it. N kolikrát n co malého ukradla v obchod
a jednou ji p itom dokonce chytlí. A tím v-echo prasklo. Musela se p stoune
ke v-emu p iznat, ta ji potom tvrd potrestala a m la v-e zakázáno, samoz ejm krom
chození do koly. Gábina za ala p stounku nenávid t a po ád se hádaly. Nem la ráda
to její pou ování.

Gábina nakonec úsp n dokon ila zvlátní kolu a m la se rozhodnout, co chce
studovat dál. Moc ji bavilo va ení, tak ekla p stoune, fle se chce jít u it na kucha ku.
Ta s jejím rozhodnutím samoz ejm nesouhlasila. Tehdy ji ekla, fle ufl p ece va it umí,
tak a si vybere n jaký jiný obor. Gábina nev d la, co by ji jiného mohlo bavit.
Nakonec jí p stounka vybrala obor zahradnice.

P es týden byla Gábina na internát a o víkendech jezdívala dom . Na internát se jí
velice líbilo. Mla tam kamarády a kamarádky. Třkola ji moc nebavila, ale praxe jí

h povinností chodívala do různých kroufků, například do posilovny. Když se nevolala zrovna nějakému sportu, tak chodívala s dívaty ven nebo také do hospody. Na ušili-ti potkala svoji první velkou lásku, ale bohužel po absolvování školy skončila i láska.

Během té doby, co byla Gábina na internátu, se zlepšil její vztah s pěstounkou. Gábina se uklidnila a ušlechtila takové hlouposti jako dříve.

Po vyučení se Gábina společně se svým nejmladším bratrem a pěstounkou přestěhovali.

Pěstounka ji upozornila na to, že ať si najde práci, tak by se měla osamostatnit a hledat si vlastní bydlení. Nemohla uvěřit tomu, o čem to vlastně pěstounka mluví a co to po ní chce. Začala mít pocit, že se jí chce jednoduše zbavit. Bála se toho dne, kdy se to stane a ona bude muset opravdu odejít. Vzdělala, že je to není připravena na to, aby se zcela osamostatnila. Kromě domácích prací neuměla téměř nic, včetně za ni do té doby dělala pěstounka.

Gábina začala pracovat jako zahradnice a zhruba necelý rok žila ještě dohromady s pěstounkou a svým bratrem. Doma musela stále poslouchat a plnit si své povinnosti. S pěstounkou se stýkala v domácích pracích a zároveň dohlížela na mladšího bratra. Během toho roku více poznala místo bydliště, našla si chlapce a zamilovala se. Pěstounka jí pomohla s podáním žádosti o byt u městské úřady a ukázala jí, kde si co nejdříve vyjít.

Gábina se snažila s pěstounkou vycházet, ale stále jí docházelo mezi nimi k hádkám. Pěstounce vadili její partneři a stále jí zakazovala se s nimi stýkat. Na základě těchto sporů se Gábina rozhodla, že od pěstounky raději odejde a se flivotem se popere sama. Našla si místo na ubytovnu, kam se odstěhovala.

Gábina odešla z pěstounské péče na ubytovnu ve svých devatenácti letech.

3. Situace Gábiny po odchodu z pěstounské péče

Po odchodu si Gábina několikrát říkala, že pěstounka schválně vyvolávala hádky, aby se jí ušlechtila mohla zbavit. Na druhou stranu byla Gábina ráda, že ušlechtila od ní bude mít klid a může si začít dělat věci po svém, tak jak uzná za vhodné. Jenže to zdaleka ani netušila, čím vším si bude muset projít, a jaké překážky bude muset zdolat, než najde tu opravdovou lásku, štěstí a zázemí doma.

í byt, kde byla sama. Musela platit pravidelné nájemné. Stále pracovala jako zahradnice, ze za átku v bec neum la hospoda it s pen zi, snaffila se na prvním míst zaplatit povinné výdaje, jako nájemné, telefon, jízdenky aj., ale stejn byla asto ihned bez pen z. Kupovala prost v–echno, po em d íve touffila a ufl u toho nep emý–lela, kde vezme t eba peníze na jídlo na dal–í týden. Gábina to vy e–ila jednodu–e, ob as n jaké to jídlo v obchod ukradla. Nep emý–lela nad d sledky, kdyfl jí to vřdy n jak pro–lo.

V té dob se Gábina v bec nekontaktovala se svoji p stounkou, prost jí nechyb la a nebylo jí po ní smutno. Ve svém volném ase spí–e leno–ila a nebo byla se svými p áteli v hospod . Nem la zájem o fládné koní ky. Mezi p áteli, se kterými se scházela v hospod , si na–la p ítele a zamilovala se. Jednou ve er si svého p ítele a jeho kamarády pozvala do svého bytu na ubytovn . Jelikofl tam d lali stra–ný hluk, p i–la na n kontrola, která je na ubytovn a Gábinu nemilosrdn vyhodila.

Do druhého dne se Gábina musela odst hovat. Tak si sbalila t ch pár v cí a ode–la pry . Kam? No, na ulici. V ten moment jí v bec nedocházelo, co se vlastn stalo a co bude d lat dál. Mofná m la více –t stí, nefl rozumu a je–t téhofl dne m la alespo st echu nad hlavou. Její kamarád jí nabídnul, fle m fle bydlet s jeho rodinou. V rodin nemusela jen uklízet a va it, ale je–t k tomu jim odevzdávat v–echny peníze, které si vyd lala v zam stnání. Také ji nutili krást. P i jedné krádeffi byla chycena a musela podstoupit výsledk na policii. M la obrovský strach z v zení, tak se rad jí ke v–emu p iznala. Nakonec dostala jen podmínku. Rodina jejího kamaráda jí za to, fle se p iznala, vyhodila na ulici s jednou igelitovou ta–kou oble ení. O zbytek v cí, které u nich m la, jí prost okradli.

Zvlá–tní bylo, fle Gábina ani jednou, kdyfl se ocitla na ulici, nekontaktovala svoji p stouнку a nepofládala jí o pomoc. Necht la jí ud lat tu radost a ukázat jí, fle to sama zatím nezvládla. M la svoji hrdost.

Na ulici byla Gábina jeden a p l dne. Toulala se tak r zn po m st a tu jednu noc p espala na lavi ce v parku. V tomto kritickém období p i–la i o práci. Nebýt jejího vlastního bratra, který jí zavedl do za ízení odd lení sociální rehabilitace, tak v bec neví, jak a kde by skon ila.

V za ízení jí velice pomohli. M la sv j vlastní pokoj a ze za átku jí dokonce finan n podporovali. Velice rychle si na–la práci a za ala se pomalu dostávat z krize. Pozd jí ufl si byla schopna platit nájem. Va ila si sama. V za ízení si na–la spoustu nových kamarád a kamarádek. Ve volných chvílích nav–t vovala r zné krouffky

n si musela plnit své povinnosti a dodržovat vnitřní řád. Za řízení se Gábina zkontaktovala s pěstounkou. Zjistila, že jí zbytečně kvádila, když se s ní nechtěla vidět a nechtěla si od ní nechat poradit. Zapěstounkou chodila hlavně o víkendech, třeba na oběd nebo jen tak. Vždycky si pak popovídaly a jejich vzájemný vztah se začal postupně zlepšovat.

Ze začátku řízení odešla ke svému partnerovi a jeho rodině. Jednalo se o rýmskou rodinu. Skrze své zdraví byla nucena odejít ze zaměstnání a hledat si nové místo. Brzy na to začala pracovat jako uklízečka. S partnerem a jeho rodinou zpočátku vycházela výborně, postupem času zjistila, že jí zase jen zneuvěřují. Svého partnera milovala, a tak se s tím raději smířila, jelikož nechtěla vyvolávat zbytečné hádky. Po nějakém čase začali plánovat rodinu. Gábina brzy na to otěhotněla. Situace v rodině se časem natolik vyhrótila, že byla Gábina nucena odejít pryč v cizím městě hotělství.

Tenkrát přišla požádat o pomoc svoji pěstounku. Pěstounka jí pomohla s tím, že po porodu dítěte si zajistí místo v domě pro matky s dětmi. Narodilo se jí krásné a zdravé miminko. U pěstounky zůstala nakonec celý jeden rok. Otec dítěte se o něj vůbec nezajímal a nikdy Gábina nezaplatil výživné. Pěstounka jí hodně pomohla s výchovou dítěte a Gábina byla nesmírně vděčná, že může být právě u ní. V té době se jejich vzájemný vztah ještě více upevnil a výborně si rozuměli.

Do domu pro matky s dětmi šla hlavně kvůli tomu, že potřebovala upravit podmínky pro bydlení. Přání o byt měla podanou u městské části už několik let. Byla dost v zoufalé situaci, protože potřebovala někde s dítětem bydlet. Nechtěla si ani připustit, že by jí jednou někdo mohl dítě vzít kvůli tomu, že nemá, kde bydlet. O dítě se starala úplně sama, bylo to její jediné dítě, které jí drželo takzvaně nad vodou. Svému dítěti chtěla dát všechno, co ona nikdy neměla a hlavně lásku.

V domě pro matky s dětmi jí také hodně pomohli. Radili jí s výchovou, učili ji, jak má hospodařit s penězi, tak aby měla zaplacený nájem, nakoupené věci pro dítě, pro sebe a zároveň i něco ušetřila. Kontrolovali ji, zda má uvařenou a jak má uklizeno v bytě. Samozřejmě musela dodržovat vnitřní řád domova. V domě se jí celkem líbilo a byla na ty kontroly.

Dříve než jí mohl být přidělen byt, se seznámila s dalším mužem. Její nový partner měl vlastní byt a Gábina i s dítětem se k němu nastěhovala. Brzy na to byla svatba. Gábina si konečně říkala, že našla to dítě, které po dlouho hledala a že takhle to zůstane navždy. Ale opak se stal pravdou. Její muž začal hodně pít a domů se vracel opilý.

Gábinu, tak i její dít . Po vyst ízliv ní se jí vřdy moc nikdy neud lá. Ale ud lal a situace byla je-t mnohem

váfln j-í i p stounka si v-ímla, fle se n co d je. Jenomfle Gábina necht la nikoho fládat o pomoc, cht la to vy e-it sama. Nakonec zase utekla k p stounce dom .

Ta ji ze za átku v bec necht la p íjmout. Za ala jí vy ítat její nevyda ené vztahy, a fle se nikdy ze svých chyb nepou í. Gábina v d la, fle má pravdu, ale pot ebovala si to v-echo vy e-it nejd íve sama a také m la starost o své dít , necht la, aby jí ho n kdo odebral. P stounka jí dala jasn najevo, fle by se ufl m la usadit a spo ádan za ít flít. Gábina pofládala o rozvod a manželství bylo bez problému rozvedeno.

Kdyfl Gábin skon ila mate ská dovolená, ihned nastoupila do zam stnání. Za ala pracovat op t jako uklíze ka. Ve firm , kde uklízela, se seznámila s maminkou sou asného p ítele. Byla to ona, která je seznámila.

Gábina se krátce na to odst hovala k n mu a k jeho rodin . S p ítelem flije ufl p es ty i roky a je velice spokojená. Její p ítel i jeho rodina jí i její dít p íjali. Z jejich souflití se narodilo druhé dít . V sou asné dob je tedy Gábina na mate ské dovolené. P es den se stará o d ti a o domácnost. Její p ítel chodí do práce. Mají mezi sebou krásný vztah a hlavn se um jí na v-em dohodnout.

A jaký je její vztah k p stounce? Gábina si moc váflí toho, co pro ni p stounka ud lala v t ch chvílích, kdyfl na tom byla opravdu hodn -patn . Má pocit, fle jí má stále co vracet. Dlouho jí dávala za vinu, fle nebyla dostate n p ípravená na samostatný flivot. Za p stounkou chodívá dost asto i s d tmi. Ráda pro ni n co va í nebo pe e. Dalo by se íct, fle si afl te opravdu rozum jí, bez hádek a konflikt .

A co si Gábina nejvíce p eje? Nikdy by ufl necht la zaflít fyzické napadání od partnera a znovu se ocitnout s jedinou igelitovou ta-kou v cí na ulici a proflívat tu bezmoc a nev domí co bude dál. Cht la by je-t n kolik d tí a dát jim to co ona nem la, nedopustila by, aby vyr stali bez rodi . Stále je-t eká na p id lení vlastního bytu, ve kterém by spole n v-ichni flili jako rodina.

V sou asné dob za ala vyhledávat své biologické rodi e. Myslí si, fle te nastal ten pravý as, aby je mohla poznat, pochopit pro ji nemohli vychovávat a odpustit jim.

Vyhodnocení p ípadu . 3:

V tomto p ípad jsem se zam íl na p ípad zletilé Gábiny, která byla v p stounské pé i patnáct let a v sou asné dob flije se svými d tmi a p ítelem v jeho byt spole n s jeho rodi i.

Novor jsem zjistil, že flivot Gábiny op tovn neprobíhal
ina byla dít tem zletilé matky a neznámého otce.
Vyr stala v rodin s rodi i své matky, kte í taktéfl neskýtaly záruky pro dobrou
výchovu. Z t chto d vod byla Gábina umíst na nejd íve v kojeneckém ústavu
a následn v d tském domov , odkud se p es p stounskou rodinu, kde nebyla cht ným
dít tem, dostala se svým bratrem do p stounské rodiny, kde profila dobu do svých
devatenácti let.

Jako v p edchozích p ípadech, tak i Gábina nevynikala kolními úsp chy.
Nejd íve nav-t vovala základní kolu, kde pro svoji pomalost a zaostalost byla fláky
a u itelkou p ehlífena a odsunuta takzvan na vedlej-í kolej. Po p e azení do zvlá-tní
kol se její prosp ch áste n zlep-il a kola ji za ala bavit. S p íbývajícím v kem
se postupn vyrovnávala se flivotem v p stounské rodin .

V období puberty, v dob studia posledního ro níku zvlá-tní kol se u ní za ala
projevovat svéhlavost a neposlu-nost, cofl vyvrcholilo zá-koláctvím a drobnými
krádeflemi. Po ukon ení zvlá-tní kol p stounka e-ila p eru-ení styk Gábiny s touto
negativní skupinou lidí, p íhlá-ením Gábiny na u ební obor zahradnice s internátním
ubytováním, od kterého si slibovala, že Gábina pozná jiné lidi a bude se muset pod ídit
vnit nímu ádu kol, cofl ji p im je zp tn k pln ní si svých povinností. Tento zám r
byl spln n, Gábina si na-la n kolik kamarádek, v novala se svým koní k m a taktéfl
se prvn zamilovala. V této dob za ala také poznávat hodnotu pen z, které pouffivala
k nákupu r zných v cí, ale i alkoholu a cigaret.

Po vyu ení se vrátila k p stounce, na-la si zam stnání a s p stounkou se dohodly,
že se zkusí osamostatnit. Na-la si ubytování na ubytovn , kde pro nedodrflování ádu
musela odejít a skon ila na ulici. V následném období n kolika let se u ní vyst ídaly
návraty a odchody od p stounky, flivot s nevhodnými partnery, kte í ji jen vyuffivali
ve sv j prosp ch, fyzické násilí, krádefle, narození dít te, nevhodná svatba a následný
rozvod a zm ny zam stnání.

V pr b hu tohoto období se jí snafila p stounka dobrými radami pomoci a toto
ne-astné období bylo ukon eno pomocí ze strany sociálních za ízení a následného
seznámení se se sou asným partnerem, s kterým má druhé dít . Jejím p áním je jejich
spole ný flivot ve vlastním byt a se spoustou d tí.

Záv rem lze konstatovat, že i u Gábiny, která pocházela z neúplné rodiny, p stounka
a sociální okolí pomohlo Gábín se z negativních flivotních situací vytáhnout zp t
do normálního flivota.

Ve své práci jsem se zaměřil na situaci mladých lidí po odchodu z pěstounské péče, kteří v pěstounské péči vyrůstali a jaký přínos pro ně má pěstounská péče vzhledem ke snaze se úspěšně integrovat do společnosti a vést samostatný život. Jak vyplývá z výzkumu mé práce, jsou tito mladí lidé nedostatečně na samostatný život připraveni, protože jim chybí některé praktické a sociální dovednosti.

V případových studiích na konkrétních případech je zdokumentován život po odchodu z pěstounské péče mladé dívky v Domě na plati cesty a ostatních dvou mladých lidí, kteří se rozhodli po pěstounské péči se osamostatnit.

V teoretické části práce jsem za pomoci odborné literatury popsal systém náhradní rodinné péče a její typy. V návaznosti na cíl práce podrobně popisují pěstounskou péči. V úvodu kapitoly pěstounské péče se zabývám vznikem pěstounské péče, osobností pěstouna, dříve v pěstounské péči, vznikem nové pěstounské rodiny, funkcemi pěstounské rodiny, novým soužitím, dárkami pěstounské péče, zánikem pěstounské péče a právní úpravou pěstounské péče. V další části popisují hodnoty mladých lidí po ukončení pěstounské péče.

V praktické části jsem provedl výzkum vybraného vzorku mladých lidí, kteří prošli pěstounskou péčí se zaměřením na vliv pěstouna na rozvoj jejich osobnosti, získané znalosti a na problémy při přechodu z pěstounské péče do samostatného života. Výzkum byl veden jak z pohledu pěstouna tak i samostatných mladých lidí.

Výzkum jsem provedl se třemi mladými lidmi, dvěma dívkami a jedním chlapcem, kteří pocházeli z nefunkčních rodin a na základě rozhodnutí soudu byli postupně umístěni v kojeneckém ústavu, následně v dětském domově, odkud byli umístěni do pěstounské péče. Tato péče byla uskutečňována v SOS vesničkách. Po dovršení věku byli všichni umístěni do základní školy, kde se u nich projevil potíže s učním, nesoustředěností a výchovné problémy. Na základě toho byli následně umístěni do zvláštní školy, která jejich schopnostem lépe vyhovovala. Po absolvování

rozhodnutí p stouna umíst ni do u ebních obor

Z výsledk výzkumu vyplynulo u mladé dívky Martiny, která byla na základ fládosti p ijata do Domu na p li cesty, fe nebyla na tuto situaci dostate n p ipravena, cofl se projevilo nesamostatností a nezájmem o provád ní domácích prací, poru-ováním vnit ního ádu Domu na p li cesty, nezájmem o hledání si zam stnání a konflikty s ostatními klientkami Domu na p li cesty. Ur ité zlep-ení se projevilo afl po d razném zásahu a napomenutí sociální pracovnící. Lze konstatovat, fe dosavadní flivot, který byl vřdy usm r ován n jakou autoritou, se stal pro ni zvykem, bez kterého nebude nikdy schopna samostatn flít.

Ve druhém p ípad vyplynulo z výzkumu mladého muře Jakuba, fe po odchodu z p stounské pé e, dle jeho názoru, byl p ipraven na samostatný flivot. Byl schopen si zajistit ubytování a práci a jediným problémem, který dle jeho sd lení byl, fe neum l hospoda it s pen zi. Dal-í flivotní situací, na kterou nebyl p ipraven, byla -ikana na vojn , kterou svou vlastní v lí a velkým sebezap ením p ekonal. V dal-ím stádiu flivota jej provází problémy, které jsou zp sobeny p est hováním se do jiného m sta, kde del-í dobu nenachází zam stnání, nemá zde nikoho, kdo by mu pomohl, propadá depresím, které e-í alkoholem. Z této situace mu pomohla p stounka, která mu navrhla, a prodá rodinný domek a prozatím se p est huje za ní. Zde si nachází nové zam stnání, samostatné ubytování, kamarády, se kterými ve volném ase organizuje zájmovou innost pro d ti. Lze konstatovat, fe tento mladý muř je schopen v t-ínu flivotních situací e-ít sám, ale p i e-ení ne ekaných situací se neobejde bez cizí pomoci.

Poslední p ípad výzkumu je mladá dívka Gábina, která odchází z p stounské pé e za situace, kdy mezi ní a p stounkou byly vzájemné vztahy naru-eny rozdílným názorem na partnerské vztahy Gábiny. Z po átku si myslí, fe samostatný flivot n jak zvládne. Nachází si ubytování a pracuje. Jejím problémem je její snadná ovlivnitelnost druhými lidmi, výb r partner a neschopnost rozpoznat d sledky svého jednání. To zap í i uje odchod z ubytovny pro nedodrření ádu, ztráta zam stnání, krádeřfe, t hotenství, nefunk ní manželství a rozvod. Z této situace jí postupn pomáhá p stounka, sociální za ízení a souřliti s novým partnerem. Lze konstatovat, fe i tato mladá dívka nebyla dostate n v p stounské pé i p ipravena na v-echny flivotní situace.

modu z p stounské pé e stále ovliv uje fakt, že pochází
ly své základní funkce. P es snahu sociálních za ízení
a p stounské pé e, které mají nahradit rodinnou pé i se nelze p i po tu d tí
v p stounské rodin každému v novat individuáln . Tato skute nost se u nich stále
projevuje nep ípraveností p i e-ení nových flivotních situací, což se projevuje pády
a vzestupy v jejich flivot , například ztráta zam stnání, závislost na alkoholu, ztráta
bydlení, krádeže, nevhodná svatba a následný rozvod, lehkováflný flivot a dal-í.

V bakalářské práci jsem svoji pozornost zaměřil na pěstounskou péči a mladé lidi.

Cílem práce je zmapovat situaci mladých lidí, kteří vyrůstali v pěstounské péči a jaký přínos pro ně má vzhledem ke snaze úspěšně se integrovat do společnosti a vést samostatný život.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část.

Na začátku teoretické části práce se věnuji náhradní rodinné péči a jejími konkrétními typy. Vzhledem k tomu, že v praktické části práce píšou o mladých lidech, kteří prošli pěstounskou péčí u pěstounských matek v SOS dětských vesničkách, zmíním se také o tom, co jsou to SOS dětské vesničky. V další kapitole vysvětluji samotný pojem pěstounská péče a zabývám se dále jejího vzniku, osobností pěstouna z různých hledisek, podmínkami v pěstounské péči, vznikem nové pěstounské rodiny a jejími funkcemi, novým soužitím, dávkami pěstounské péče, zánikem pěstounské péče a právní úpravou pěstounské péče. V poslední kapitole se zaměřuji na situaci, možnosti a hodnoty mladých lidí po ukončení pěstounské péče.

V praktické části práce se zabývám výzkumem, ve kterém hledám odpověď na otázku: Jsou mladí lidé schopni vést samostatný život ihned po odchodu z pěstounské péče?

Praktická část je rozdělena na část metodologickou a analytickou. V první jmenované je uveden cíl práce, výzkumná otázka, typ výzkumu, cílová populace, výběr a velikost vzorku, vymezení metody výzkumu a vlastní výzkum. V analytické části rozebírám a vyhodnocuji tři případové studie. Jedná se o případy mladých lidí, kteří prošli pěstounskou péčí a v současné době vedou samostatný život. V každé případové studii se zabývám situací mladých lidí před odchodem do pěstounské péče, situací mladých lidí v době pěstounské péče, a to z pohledu pěstounky i z pohledu mladých lidí a situací mladých lidí po odchodu z pěstounské péče.

Bakalářská práce šP stounská pé e a mladí lidé o pojednává o tom jaká je situace mladých lidí po odchodu z p stounské pé e, kte í v p stounské pé i vyr stali a jaký p ínos pro n m la p stounská pé e vzhledem ke snaze úsp –n se integrovat do spole nosti a vést samostatný íivot. Práce je rozd lena na teoretickou a praktickou ást.

Teoretická ást bakalářské práce pojednává o náhradní rodinné pé i a jejich typech, podrobn ji o p stounské pé i samotné a o hodnotách mladých lidí po ukon ení p stounské pé e.

Praktická ást bakalářské práce se zam ũje na provedení výzkumu a hledá odpov na otázku: Jsou mladí lidé schopni vést samostatný íivot ihned po odchodu z p stounské pé e? V jednotlivých p ípadech je zji– ována situace mladých lidí p ed p íchodem do p stounské pé e, situace mladých lidí v dob p stounské pé e, a to z pohledu p stounky i z pohledu mladých lidí a situace mladých lidí po odchodu z p stounské pé e.

KLÍ OVÁ SLOVA

Rodina, dít , výchova, náhradní rodinná pé e, p stounská pé e, p stoun, p stounská rodina, SOS d tské vesni ky, SOS matka, mladí lidé, integrace, spole nost.

ANNOTATION

Bachelor's study(essay) oFoster care and young people o deals with the situation on how young people who leave foster care are able to fit in a society after living in foster care and lead their individual lives. This study(essay) is divided into two parts: theoretical one and practical one.

PDF Complete

*Your complimentary use period has ended.
Thank you for using PDF Complete.*

[Click Here to upgrade to Unlimited Pages and Expanded Features](#)

foster care and its types. Particularly about foster care people's significance after their experience being in foster

care.

The practical part is aiming for a research so as finding an answer for this question: Are young people able to live a normal life right after leaving the foster care? The situation of young people is investigated in individual cases. Such as how they act before getting into foster care, during foster care and after leaving foster care. The foster parent's judgement is also essential.

KEYWORDS

Family, child, upbringing, alternative family care, foster care, foster parent, foster family, SOS Children's Villages, SOS mother, young people, integration, society.

LITERATURA

1. ASOCIACE VZDĚLAVATELŮ V SOCIÁLNÍ PRÁCI. *Sociální práce s dětmi a náhradní výchovná péče*. 2. vyd. Brno: FSS MU, 2003, 191 s.
2. BUBLEOVÁ, V. *Hledáme nové rodiče. Studie o náhradní rodinné péči*. Praha, 2001, 24 s. ISBN 80-239-1355-7.
3. BUBLEOVÁ, V., KOVAŘÍK, J. *Systém náhradní rodinné péče u nás. Děti a my*. Ročník 28, 1998, číslo 9: s. 20-21.
4. DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002, 374 s. ISBN 80-246-0139-7.
5. DUNOVSKÝ, J. *Rodina a její poruchy ve vztahu k dítěti*. Praha: MPSV, 1986, 81 s.
6. HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999, 278 s. ISBN 80-246-0030-7.
7. KOLUCHOVÁ, J. *Psychický vývoj dítěte v přestupné péči*. 1. vyd. Praha: MPSV, 1992, 139 s. ISBN 80-85529-01-7.
8. LANGMAIER, J., MATĚJK, Z. *Psychická deprivace v dětství*. 3. vyd. Praha: Avicem, 1974, 397 s.
9. MATĚJK, Z. a kol. *Náhradní rodinná péče*. 1. vyd. Praha: Portál, 1999, 183 s. ISBN 80-7178-304-8.
10. MATĚJK, Z. *Co čekáme osvojenému dítěti*. Praha: Práce, 1982, 8 s.
11. MATĚJK, Z. *O rodině vlastní, nevlastní a náhradní*. Praha: Portál, 1994, 98 s. ISBN 80-85282-83-6.
12. MATĚJK, Z., KOLUCHOVÁ, J. *Osvojení a přestupná péče*. 1. vyd. Praha: Portál, 2002, 155 s. ISBN 80-7178-637-3.
13. MATOUŠEK, O. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. 1. vyd. Praha: Slon, 1993, 124 s. ISBN 80-901424-7-8.
14. RADVANOVÁ, S., KOLUCHOVÁ, J., DUNOVSKÝ, J. *Výchova dítěte v náhradní rodinné péči*. vyd. Praha: SPN, 1980, 127 s.
15. Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů.
16. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dítěte, ve znění pozdějších předpisů.
17. Zákon č. 50/1973 Sb., o přestupné péči, ve znění pozdějších předpisů.

státní sociální podpora, ve znění pozdějších předpisů.

sociálním zabezpečením, ve znění pozdějších předpisů.

20. http://www.rodina.cz/SNRP/nrp_pece.html
21. <http://www.sos-vesnicky.cz/>
22. <http://www.mpsv.cz/>